

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Hatırat

Makale Geliş Tarihi: 05.08.2022

Makale Kabul Tarihi: 10.10.2022

HOCAMIZ NEJAT GÖYÜNÇ VE ONUN ERDEMLİ HAYATININ SON TANIĞI BİR MEKTUP

Ali Galip BALTAOĞLU*

Nejat Hocamız ismine yaraşır bir şekilde birçok kez anıldı. Sanıyorum en güzel örneklerinden biri, hocanın vefalı öğrencilerinden sevgili arkadaşım ve kardeşim Prof. Dr. Hasan Bahar'ın Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürü iken 2013 yılında gerçekleştirilen anma toplantısı ve *Tarihçiliğe Adanmış Bir Ömür Prof. Dr. Nejat Göyünç'e Armağan* başlıklı kitap, S. Ü. Türkiyat Araştırmalarının yayını olmuştur. Nejat Hoca'nın şahsiyetine, ilim âleminde yol ve yön göstericiliğine nelere dokunduğuna, neleri başardığına dair hemen hemen birçok konuyu, bakış açısını yansıtan 625 sahifelik büyük bir külliyyat özelliğinde, sahici emek mahsulü bu esere, "*Prof. Dr. H. Nejat Göyünç'ün Amerika Mektuplarından Bir Örnek*" başlıklı makalemle katkı sunmuştum.

2021 yılının sonbaharını sürdürdüğümüz günlerde, Nejat Hoca'yla ilgili yeni bir anma sayısının ortaya çıkacağını öğrendiğimde şaşırmadım. Bu kadar iz bırakmış bir şahsiyetin tarlaya attığı tohumlar, elbette her fırsat bulduğunda topraktan fışkıracaktı. O günlerden bu yana Konya'da genç asistanlar olarak, "Caner Ağabey" diye hitap ettiğimiz, hocamızın kıymetli ve vefalı öğrencilerinden KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Caner Arabacı'nın araması ve projeden haberdar edip, hatıralar babında katkımı ve katılımımı istemesi, beni iki açıdan çok memnun etti.

Birincisi elbette hocamla ilgili böyle bir faaliyette bulunmanın onuruna layık görülmekti. İkincisi ise hocamın öğrencilerinin bu faaliyetinin, Konya'da bir vakıf üniversitesinde gerçekleştirilmesidir. Zira KTO Karatay Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi Tarih Bölümü'nde yine bizim ağabeyimiz mesabesinde hocamızın öğrencilerinden Prof. Dr. Yusuf Küçükdağ hocamız da bulunuyor. Bunu çok önemli buluyorum. Galiba bu iki Konyalı ağabeyimiz, Konya ve

* Emekli Dr. Öğretim Üyesi, aligalipbbb@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5803-5586

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Konyalıların kadirşinaslığının da bir temsilcisi oldular. Elbette rahmetli hocamız, bütün bu faziletli davranışları fazlasıyla hak ediyor. Zira, Prof. Dr. Nejat Göyünç'ün hayatı, “*nasıl yaşarsanız öyle ölür ve öyle anılırsınız*” sözünün eşsiz bir timsali oldu.

Onun bilim adamlığı, çalışma disiplini ve öğrenci yetiştirmekteki mahareti birçok kişi tarafından anlatıldı. Ben öncelikle ilk bölümde, gündelik hayatta “arkadaş Nejat Göyünç”ü anlatmaya çalışacağım. İkinci kısımda ise, aralarına husumet giren iki öğrencisine karşı tavrı, onu vefatından önce kahreden gerçekler ve bu konuda öğrencilerinden birine bıraktığı belge niteliğindeki mektubun metnini yayımlayacağım. Zaruri açıklamalar dışında fazla bir yorum yapmayacağım, zira mektup kendini yorumluyor. Hoca'nın tarihe bıraktığı mektubunun satır aralarını okuyanlar, hocayı başkasının anlatmasına gerek kalmadan anlayacaklardır.

Hoca ile Aynı Evde Yaşamak

Nejat Hoca'yla bir yılı aşkın bir süre aynı evde yaşadım. Bu sürenin altı ayında sevgili arkadaşım Ramazan Çalık da vardı. İlk önce Ramazan Çalık, evden ayrıldı. 1988 yılının 27 Kasım'ında ben de evlenip evden ayrılınca Hoca, 1989 bahar dönemi sonuna kadar bu evde rahmetli eşi Ayten Teyze ile yaşadı. Daha sonra evi kapatarak İstanbul'dan derslere gelip gitmeye başladı. Bundan sonra da emekli oldu. Ama lisansüstü derslere gelip gitmeye devam etti. İstanbul'dan gelip gittiğinde de hocayı evimde ağırlama şerefine nail oldum. Konya'da hocayla birlikte yaşamak hem belirli bir disiplini hem de çok hoş hatıralar külliyyatını bize bağışladı.

Ev Hayatında Hoca

Ev hayatında disiplinliydi ve görev paylaşımına riayet ederdi. İşin bidayetinde genç iki asistan olarak, elbette Hoca'ya iş bırakmak istemedik. Ancak o, bunu kabul etmedi. “Evin temizliğı ve bulaşık işleri sizin, yemek işi benim” dedi. Bu iş bölümünden, ısrarlarımıza rağmen taviz vermedi. Dolayısıyla İstanbul'da olmadığı zamanlar, evde yemek yapmayı üstlendi. O sıralar, iki haftada bir İstanbul'a trenle gider ve birkaç gün sonra dönerdi.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Nejat Hoca, Gurmeydi

Damak zevki çok gelişmiş bir insandı ve âdeta bir gurmeydi. Çok güzel yemek yapardı. Et ürünlerinden dolmalara, zeytinyağılılara kadar her türlü yemeğı son derece maharetle yapar, dahası sofraya süsleyerek getirirdi. Laf aramızda, yemek yapmasını bilmeyen kadını kınardı. Bu konuda Ayten Teyzemizin olağanüstü maharetlerini de yeri geldikçe anlatırdı. Hocanın, 30 Mayıs 1955'te San Francisco'dan eşine yazdığı mektupta, "...grubumuzdaki bazı hanım arkadaşları yakından tanıdıkça – kendileri duymasınlar ama- gözümde büyüyorsun. Ne yalnız el mahareti; ne de yalnız çene para etmiyor. Benim ruhum gibi hem tatlı dillisine hem de maharetlisine –on parmağında on marifet- nerede rastlanır?" şeklinde iltifatı, kadında görmek istediğı özellikleri de içeriyor.

Dolayısıyla biz o günlerde hem hocamızla, birinci sınıf bir ilim insanıyla; hem delikanlı bir arkadaş gibi, birçok şakayı yapabildiğimiz ve bazı özel durumlarımızı paylaşabildiğimiz bir arkadaşımızla, hem de birinci sınıf bir aşçıyla beraber yaşadık.

Akşam Yemeğı ve Sonrası

Yemeğı çok yavaş, sindire sindire ve güzel bir sohbet eşliğinde yerdı. Yemek işinde de tutucu değildi. "Midye karides haram mı?" tartışmalarının yapıldığı bugünün Türkiye'sinden çok ilerideydi. Üstelik bu gelişmişlik, hayatının kemal noktasında ortaya çıkmış değildi. Genç yaşlardan itibaren böyleydi. Nitekim eşine, Washington'dan 1 Şubat 1955'te gönderdiği ve ABD yolculuğunu anlattığı mektupta şu satırlar dikkat çekicidir: "Meğer içinde ıstakoz varmış. Üzeri de mayonezli ve üstü de süslü. Fakat soğuklukta dondurmadan farksız. Onu yemeye başladık. Ben ıstakoza evvelden alışığım. Lakin herkes yemedi."

Yemekten sonra haberleri izlerken, on beş dakika kadar çaktırmadan kestirirdi. Bu tavşan uykusundan sonra bütün gece şafak gibi olur, genç ve dinç bir haletiruhiye ile gece çalışma planına geçerdi. Ertesi güne yetişmesi gereken bir iş yoksa, gece sohbeti faslımız olurdu. Yeni yayınlar, kitaplar ve hocanın hatıraları sohbet konularımızı oluştıurdu.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Ülkesine Tutku ile Bağlılık

Hocada millî ve manevi konulardaki duyarlılığı ve tutkusunun çok köklü temelleri vardı. Günümüzde çokça görülen, nev zuhur ve yeni moda hiçbir ahlaki endişe taşımayan, söylemlerle eylemlerin birbirini tutmadığı millî ve dinî anlayışlara çok uzaktı. Kökten millî bir misyonla yetişmiş özgün bir Cumhuriyet çocuğuydu. Ülkenin hangi badirelerden geçerek geldiğini, yaşayarak bilenlerdendi. Bunları zaman zaman hüznlenerek anlatırdı. Bu nedenle, Atatürk’e gönülden bağlıydı. Atatürk ismini kullanarak politika yapanlardan bazılarının sahteliğini hemen fark eder ve bu tür politikacıları da kınardı. Atatürk’ün tüm milletin ortak değeri olduğunu düşünür, onun siyaseten mülkleştirilmesi anlayışına karşı çıkardı. Dinin birtakım siyasal partiler tarafından aynı minval üzere kullanılmasına da benzer tepkiyi gösterirdi.

Onun, dönemin millî eğitiminde devletin imkânlarıyla yetişmiş bir Anadolu çocuğı olarak, ülkesine ve milletine bağlılık ve minnet duygusunu tarif etmek mümkün değildi. Hayatı boyunca millete ve devletine büyük bir bağlılıkla, bıkmadan usanmadan hizmet etti. 19 Mayıs 1955 tarihli San Diego’dan eşine yazdığı mektupta şöyle diyordu: “Ziyaret ettiğimiz okullarda Türkiye lehine propaganda yapmak fırsatını hiç kaçırmıyorum. Amerikalılar hakikaten yalnız Türkiye değil diğer dünya milletleri hakkında da pek malumat sahibi değiller. Türkiye’ye ait bir sürü sualler soruyor, benden tatminkâr cevaplar alıyorlar. Memleketim lehine propaganda yapabilmek de benim burada yegâne tesellim oluyor.”

O tarihte Hoca, 29 yaşındaydı. 11 Mart 1955 tarihinde Champaign’den yazdığı mektupta ise şunları söylüyor: “Geçen iki hafta gittiğim bir okul hiç beni sarmamıştı. Paraya dayanan her şeyin en iyisi var. Lakin bunun dışında da solda kocaman bir sıfır. Sınıflar umumiyetle 20-30 kişilik. Fakat sınıfta sakız çiğneyen, istediğı zaman gezinen, boyanan talebe dolu. Hocaları bakar kör veya sığır yürekli. Her şeyin ifratı, bu derecesi fazla. Sınıfta bu şekilde yapılan dersten de hayır bekle artık. Onun için Amerikalıların bildiğı şeyler ancak bir kuş beynine sığacak kadar. Bu kadar masraf, elde de sekiz on kelime malumat, hepsi o kadar. Bunları gördükten sonra bizim talebeleri alnından öpmek lazım. Keratalara karşı sevgim boşuna çıkmadı. Muhakkak ki dünyanın en kabiliyetli milletlerinden birisiyiz.”

Atatürk, Onuncu Yıl Nutku’nu irat ettiğinde Hoca yedi yaşında, vefat ettiğinde ise 12 yaşındadır. Atatürk’ün nutkunda, “Daha az zamanda,

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

daha büyük işler başaracağız. Bunda da muvaffak olacağımıza şüphem yoktur. Çünkü, Türk Milletinin karakteri yüksektir. Türk Milleti çalışkandır. Türk Milleti zekidir...” şeklindeki telkinlerinin, somut dünya görgüleriyle birleştğini tespit etmesi çok önemlidir. Hoca’nın ABD’yi gördükten sonra, “Muhakkak ki dünyanın en kabiliyetli milletlerinden birisiyiz” tespiti, onun hem memleket sevgisini hem eğitime ve kültürüne olan iman ve güvenini göstermektedir.

Akademisyen Yetiştirme Metotlarından Bir Örnek

Hocaya çok sayıda doçentlik dosyası gelirdi. Geceleri genelde bu dosyaları inceler, raporlarını yazardı. Asla geciktirmezdi. Bunları geciktirmenin bir kul hakkı olduğunu düşünür, doçentliği hak edenlerin bir an önce özlük haklarını edinmesi gerektiğini söylerdi. Raporu aylarca yazmayarak akademisyenlerin doçentlik/profesörlük kadrolarına atanmasını geciktiren meslektaşlarına çok kızar ve “Ayıp!” diye kınardı.

Doçentlik raporları için kendisi çalıştığı zaman, genelde beni de çalıştırır. Özellikle Cumhuriyet Tarihi’nden ve Yakın Çağ Tarihi’nden doçentlik raporu istendiğinde, adayların eserlerini önüme koyar, “Evladım, şu eserleri bir incele ve eksiklikleri not et. Bak bakalım neler görebiliyorsun” derdi. Ben de büyük bir dikkatle bu görevi yerine getirir, birkaç gece sonra notlarım ve raporumu hocaya sunardım. Daha sonra kendisi aynı eserleri inceler, nihai raporu yazdığı zaman beni yanına çağırır, benim incelemede göremediğim eksiklikleri bana tek tek gösterirdi. Görebildiklerim için teşekkür eder, eğitimde “marifet iltifata tabidir” ilkesinin, yaşayan nadir bir uygulayıcısı olma vasfıyla, iltifat ederdi. Bazen çok zor görülecek hususları görmüş olurdum. Hoca teşekkür ederken, “Bunu benim de göreceğim şüpheliydi” diyerek beni teşvik ve onore ederdi. Bazen de çok basit hataları gözden geçirir ve hoca gösterdiğinde utanırdım. Bir gün, “Ya hocam çok mahcup oldum, bunu nasıl kaçırdım ben” dediğimde, “Gayet normal evladım, üzülme. Benden kaçmaz. Çünkü benim gözlük numaram çok büyük. Gözlük numaranı büyüttüğünde kaçırmazsın” der, tatlı tatlı gülümserdi. Tecrübenin ve dikkatin önemini böyle anlatırdı. İşte bu eğitimler nedeniyle bugün Türkiye’de ve Konya’da birçok akademisyenin doçentlik raporları elimden geçmiştir. Bu tutum, hocanın akademisyen yetiştirme metotlarından biriydi. Yanlış hatırlamıyorsam hoca, tarih bölümünde bazı arkadaşlara da kendi alanlarından doçentlik raporlarına konu olan eserleri

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

okutup onlar üzerinde de özel mesai yaparak görmediklerini gösterirdi. Bugün düşünüyorum da böyle duayan bir hocanın yanında yetişmek ne büyük bir imkân ve nimet! Akademisyen yetiştirmede ise üst düzey kurmay bir strateji! Düşünsenize hem büyük bir dikkatle okuyorsunuz hem de alanınızla ilgili çeşitli konularda çok sayıda okuma ile bilgi edinmiş oluyorsunuz.

Özellikle ana kaynaklardan faydalanılıp faydalanılmadığı, o kaynakların görülüp görülmediğı konusunu tetkikteki titizliğim, hocamın sıkı tembihleri sonucudur. Bu nedenle hocanın iyi öğrencileri için bir eser okurken, önemli bulunan konunun dayanağını öğrenmek, öylesine dipnota bakıp geçmekle mümkün değildi. Şöyle derdi: “Adam Mehmed Süreyya’nın, *Sicill-i Osmani*’sinden mi faydalanmış veya Şemseddin Sami’nin *Kamusu'l-A'lam*’ından mı faydalanmış, gidip kontrol edeceksiniz; basım tarihine, cildine ve satırına kadar bakacaksınız. Aksi hâlde emin olamaz ve muhtemeldir ki yanlış bilgileri öğrencilerinize ve eserlerinize taşıyabilirsiniz. Şayet bir eserde, başka bir ana kaynağa dayanılarak verilmiş bir bilgi, yapılmış bir yorum varsa, o ana kaynağı muhakkak göreceksiniz. Bakacaksınız bakalım doğru mu anlamış, yanlış mı? Okuduğunu anlamayan da yanlış çeviren de çok evladım.”

Araştırmalarında bu titizliğı göstermeyen gençleri hoş görmezdi. İleri yaşlarda akademiye intisap eden araştırmacılara ise biraz daha müsamahalı davranırdı. Doğrusu ben akademik hayatım boyunca hocadan edindiğim alışkanlıkla birçok eserde yapılan fahiş hataları tespit etmekte hiç zorlanmadım.

Doğruluğundan Taviz Vermeyen Modern Bir Gelenekçi

Tarihçi İlber Ortaylı, Hoca’nın vefatından sonra 16.07.2001 tarihli *Milliyet* gazetesinde, “Tarihçi hocanın ardından” (<https://www.milliyet.com.tr/pazar/tarihci-hocanin-ardindan-5296257>) başlıklı makalesinde hocayı, “Prof. Nejat Göyünç, herkesin işine koşan, dindar, tam Üsküdarlı, hoşgörölü; bir yanıyla da Prusya profesörleri kadar katı ve disiplinli, yufka yürekli ama inatçı, hanımların elini öpen bir Tanzimat Osmanlı’sıydı” diye tarif ediyor.

O kadar isabetli tespitler ki!

Hoca değerler sistemini içselleştirmiş hatta buna iman etmiş bir insandı. Onun bu imanı, doğru bulmadığı iş ve eylemlere nezaket ve

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

zarafetiyle ters düşer gibi görünse de yanlışa direnmeyi gerektiriyordu. Devrin ünlü YÖK Başkanı İhsan Doğramacı ile kavgasının altında bu hakikat vardı. Bugün kaldırılmış olan YÖK'ün 7/L maddesi ile Malatya'ya sürülmesinin, Malatya rektörü ile ters düşmesinin sebebi, ahlakı ve değerlerin gerektirdiğı davranış tarzından taviz vermemesindendir.

Hocayla Aynı Kaderi Yaşadım

Nejat Hoca'dan yıllar sonra, ben de Afyon Kocatepe Üniversitesinden, Atatürk Üniversitesi Ağrı Eğitim Fakültesine Yüksek Öğretim Kanunu'nun kanununun 7/L maddesine dayanılarak sürülmüştüm. Hoca, sürgününü dava etmemişti. Ama ben dava ettim ve yargı kararıyla geri döndüm. Hoca, ilk iki sürgünüme ve müstafi sayılmak suretiyle görevden uzaklaştırılma süreçlerime şahit oldu. 2001'deki üçüncü, dördüncü ve 2002 Ocak'ındaki 7/L'ye dayandırdıkları beşinci sürgümü, vefat ettiğı için görmedi. İyi ki de görmedi. Bir yanıyla hocamın kaderini, daha da ağır şartlarda yaşadım.

Selçuk Üniversitesinde Bir Sürgünün Hizmetleri

Nejat Hoca, YÖK'ün 7/L maddesine dayanılarak Malatya İnönü Üniversitesine, ardından ikinci kez yine 7/L maddesine istinatla, kanunsuzluk üstüne kanunsuzluk mahiyetinde yasa dışı idari bir işlemle Konya Selçuk Üniversitesine sürülmüştü. Yollarımız burada kesişti.

Rektör Prof. Dr. Halil Cin, Hoca'nın YÖK'te dedikodusunun yapıldığı gibi olmadığını, hemen fark etmişti. Hoca'yı ilk görüşmede biraz şüpheyile karşılamış olsa da sonraki görüşmelerde bu şüphe büyük bir hüsnükabule dönüşmüştü. Yaşanan süreçleri, hocamdan işitmiştim. Sürgünden sürgüne giden ve yükseköğretim idari sisteminin kurmay heyeti tarafından dışlanan Nejat Hoca, hak ettiğı itibarı iade eden Rektör Prof. Dr. Halil Cin'i çok sevdi ve ona gönülden hizmet etti. Selçuk Üniversitesinde yapılan uluslararası kongreler dâhil birçok bilimsel faaliyette imzası, ayrıca bugün Konya'da bulunan doçent ve profesör düzeyindeki tarihçi arkadaşlar üzerinde de tek tek emeğı vardır.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Yukarıdaki fotoğraf bunun delillerinden biridir. Hocanın Konya’da düzenlendiğı uluslararası bir tarih kongresi. Tarihini hatırlamıyorum. Hoca, kendi hocası olan elini öptüğü, tarihçilerin şahı kabul edilen Halil İncık’ı ABD’den getirtmiş. Rektör Halil Cin’in sol yanında oturuyor. Hoca, İncık’ın hemen arkasında. Ülkemizin bütün ünlü tarihçileri salonda. Arkalarda bir yerde ben de fotoğraf karesine girmişim.

Hocanın Hak ve İyilik İnadı

Nejat Hoca, her gittiğı yerde elinden tuttuğı insanlarla ilgili bazı idarecilerle karşı karşıya gelmiş ama muhakkak doğıru bildiğini yapmıştı. İlber Hoca’nın, “Prusya profesörleri kadar katı ve disiplinli, yufka yürekli ama inatçı” tanımlaması çok yerindedir. Onun hak bildiğinde, ahlaki olarak doğıru kabul ettiğinde mevziisini savunmadaki inadını, yakınları çok iyi bilirler.

Aslında bu nedenle Rektör Halil Cin’le de ters düşebilirdi. Karşılaştığı ufak tefek sorunları ilm-i siyasetle, suhuletle ve zamana yayarak çözdü. şöyle ki bugün üniversitede doçent olan, o günlerde

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

memur olarak (Fen Bilimleri Sekreteri) görev yapan, hocamızın sevdiği ve değer verdiği öğrencisi Mustafa Arıkan'ın araştırma görevlisi olarak istihdamı, bir krize dönüşmüştü. Rektörün ters düştüğü amirlerden birinin memuru olarak çalıştığı, hukuka aykırı veya tarafgir iş yapmamakta direndiği için arkadaşımız zor durumda kalmıştı. Rektör, arayı bozanların da etkisiyle Mustafa Arıkan'ı akademisyen kadrosunda istihdam etmek istememiş, sınavı kazandığı hâlde atamamıştı. Dahası rektör, sınava girmemesini istediği halde Nejat Hoca, “Olmaz öyle şey, sınava girmek hakkın, sen sınava gir” demişti. Zira Nejat Hoca, böyle bir tavrın haksızlık olduğunu düşünüyordu. Ve atanmasında ısrarcıydı. Rektör tam sekiz ay buna direndi. Rektörü de gönülden ve çok seven Nejat Hoca, kırmadan, dökmeden, nezaketiyle, sabrıyla sonunda rektörü ikna etti ve atamayı yaptırdı. Bu olay, Hoca'nın doğru bildiğinde ve genç araştırmacılara sahip çıkmaktaki inadının özgün bir örneğidir. Umarım Mustafa Arıkan arkadaşımız, bu olayın tafsilatını belgeleriyle birlikte yayımlar.

Türk Sanat Müziğine Meftundu

Sanata aşına hocamız, Türk sanat müziğine meftundu. 1990'lı yıllarda TRT televizyonunda her hafta yayımlanan Nalan Altınörs konserlerini hep beraber izlememiz, ailecek en güzel hatıralarımızdandır. Bunun dışında Yaşar Özel, Ahmet Özhan, Zeki Müren, Emel Sayın, Muazzez Ersoy gibi Türk sanat musikisi sanatçılarının konserlerini takip eder ve hocaya rapor ederdim. Zamanı müsaitse, -ki çoğu zaman, zamanı müsait hale getirir- dinlemeye zaman ayırırdı.

Hanımlara Mültefit Gençlere Örnek

Öğrencilere olduğu gibi, hanımlara da son derece mültefitti. Hocanın nezaketi ve zarafetinin etkilemediği hiçbir hanım yoktu ve olmazdı. Hanımların kalbinin nasıl kazanılacağını bilirdi. Eşini sultanı, kimini kızı, kimini kardeşi, kimini arkadaşı kontenjanından çok özel hissettirir, her birinin kalbine ayrı ayrı girerdi. Eşine zekâ mahsulü, kapağı açılmadık iltifatlar eder, yanında bulunan gençlere de “Örnek alacaksınız ona göre” derdi. Üsküdar'da Boğaz manzaralı evi, sayısız akademisyenin uğrak yeri idi. Sultantepe mevkiindeydi.

Eşi Ayten Teyzemiz, bir gün bana hocadan, kendine zaman ayırmadığından bahisle şikâyetlerinken, “Ya Ayten Teyze, bak hocamdan

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

bir değil en az on kere duydum. Her yerde, ‘Benim bir tane sultanım var. Onu da kendine yaraşır şekilde Sultantepe’ye yerleştirdim. Hayatım onun ama ona helal olsun, siz de beni örnek alın, mutlu olun’ diyor dediğimde; “Ne hınzır tatlı dilli Nejat’tır o. Bak sen geldin çenesi düştü. Gelmeden önce benimle konuşmuyordu. Soru sorarsan cevap verir, varsa yoksa kitapları, öğrencileri. Sen gideceksin üç gün sonra o da arkadan Konya’ya gidecek. Konya’ya gitmezse Bursa’ya Manisa’ya gidecek” dedi. Arkadan hocaya dönerek, “Öğrencilerine her şeyi öğrettin, şimdi de Sultantepe hikâyeleriyle hanımlarını nasıl kandıracaklarını mı öğretiyorsun Nejat!” dedi. Nejat Hoca, bir taraftan kıkır kıkır gülerek, “Ben seni ne zaman kandırdım? Çocuk yanlış anlayacak Ayten” dediğinde, “Sen çok iyi bilirsin beni ne zaman kandırdığını” demez mi! Hocanın cevabı: “Ayten, bak çocuğun karnı aç. Sultantepe’nin sultanının maharetlerini gösterip benim de göğüslerimi kabartmayacak mısın? Sen olmasan ben kiminle iftihar edeceğim hayatım?” oldu.

Yarım saat sonra Ayten Teyzemizin sofrasındaıydık. Her biri emek mahsulü soğuk ve sıcak yemekler, nefis börek ve tatlıların lezzetini damağımızda hissederken, masa başındaki neşeli sohbet sırasında hocanın arkasındaki gücün, iyi bir eř olduğunu hissetmemeniz mümkün değildi.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Sözün burasında üzerimizde çok emeği olan Ayten Annemizi, vefatından birkaç yıl önce çekilmiş fotoğrafımız ve aşağıya koyduğum hatıra ile yad edelim. Rabbim rahmet etsin. Nur içinde yatsın.

Cumhuriyet dönemi Türk tarihçileri içinde onun güler yüzü ve nefis yemekleri ile tanışmayan yoktur herhâlde. Ayten Teyze, muhteşem hocanın muhteşem kadınıdır.

Modern Ama Gelenekçi

Nejat Hoca, açık görüşlü ve modern olmakla birlikte değerlerine sımsıkı bağlı ve bu değerler istikametinde kınayıcı idi. Örneğin ABD'nin İndiana eyaletine bağlı Monroe ilçesinin merkezi olan Bloomington'dan, 3 Mayıs 1955 tarihinde eşi Ayten Hanım'a gönderdiği mektubunda gördükleri ve yaşadıklarını şöyle anlatıyor: "Burada imene çok ehemmiyet veriliyor. Kız erkek talebe de imenlerden bol bol istifade ediyorlar. Arada sırada çimenlerin üzerinde sarmaş dolaş pşen çiftler görmek içten bile değil. Burada lisede kızlar, oğlanlar el ele geziyorlar. Pek

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

aptalları hariç herhâlde kızların boyfriend'i (erkek arkadaşı), oğlanların girlfriend'i (kız arkadaşı) var. Sinemaya, gezmeye, her yere gidiyorlar. Gençler lisede tecrübe kazanıyorlarmış. Kızlar üniversitede koca bulmak için arkadaş arıyorlarmış. Ali Rıza Bey anlatıyordu geçen hafta. Evinde kaldığı karı-koca ile konuşuyorlarmış. Kadın, 'Benim oğlum 17 kızla sevişti, sonunda evlendi', demiş ve resimlerini göstermiş. Arkadan da ilave etmiş. "Ben de evlenmeden evvel çok seviştim; fakat bu (kocasını işaretle) benden başkasını tanımıyor" demiş. Buyur, bunların yedikleri haltları tefsir et!"

Çocuklarının Nejat Dedesi

Evlendikten bir yıl sonra 1989'da büyük oğlum Furkan Gültekin, 1990'da ortanca oğlum Osman Hikmet dünyaya geldi. Nejat Hoca, onların da "Nejat Dede"siydi. Evimize her geldiğinde elinde, birer ikişer metro çikolata olur ve evde çocukların, "Nejat Dede geldi, Nejat Dede geldi" tezahüratlarıyla karşılanırdı.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

O günlerden bize, yukarıdaki fotoğraflar kaldı. Bu fotoğraftaki sarı kazak mavi pantolonlu, 1989 doğumlu büyük oğlum, 32 yaşında ve Antalya'da kendine ait şirketinin başında alışıyor. Mor kareli elbiseli

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat G y n   ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

ortanca oğlum ise bugün 31 yaşında, Diyarbakır Ergani H kimi olarak görev yapıyor. Hocayı hatırlıyor ve her daim hayırla yad ediyorlar. Bu vesileyle aklıma geldi. Hocanın Mardin’de  ğretmenliğı döneminden bir öğrencisinin de h kim olduğunu ve onunla irtibatını hiç kesmediğini hatırlıyorum.

Mut Yolculuğı ve Fotoğrafların Hatırlattıkları

Nejat Hoca’nın, Konya’da görev yaptığı süre içinde yaptığı hizmetleri saymakla bitmez. Davetleri geri çevirmez, katkı sunacağı her yere koşa koşa giderdi. Bu seyahatlerden biri de Konya’ya 180 km uzaklıktaki Mut Meslek Yüksekokuluna konferans amacıyla gittiğimiz Mut seyahatimizdir.

şimdi diyeceksiniz ki, “Konya nire Mersin/Mut nire?” Mut Meslek Yüksekokulu, Y kse ğretim Kurulu Başkanlığının 17.04.1990 tarih ve 8154 sayılı yazıları ile 1990 yılında Selçuk  niversitesine bağılı olarak kurulmuştu. Dönemin  nl  rektörü Prof. Dr. Halil Cin, Mersin G lnarlı idi. O günkü mülki yapılanmada Konya ile sınır olan Mersin’in Mut ilçesine Meslek Yüksekokulu kurarak memleketine de bir hizmette bulunmuştu. Bu okul, 3837 sayılı Yasa ile 1992 yılında kurulan Mersin  niversitesine bağılanmıştır.

İşte bu yeni kurulan okula da Nejat Hoca yetişmişti. Burada, bir millî bayram münasebetiyle konferans vermişti. Hafızam beni

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

yanılmıyorsa 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı ile ilgili bir konferanstı. Bu fotoğraf o konferanstan bir hatıradır.

Aşağıdaki fotoğraf da o günlerin hatırasıdır. Dönmeden önce okul kapısı önünde bir fotoğraf ektirmişiz. Aradan otuz yıl geçti. Maalesef okul yöneticileri ve personelinin isimlerini hatırlamıyorum.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat G y n   ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Yukarıdaki fotoğraf da çok kıymetli bir belgedir. Selçuk  niversitesinin tahsis ettiğı bir servis arabasıyla Mersin Mut'a giderken veya dönerken çekilmişti. Bu fotoğrafta  nde Nejat Hoca ve Kimyacı Prof. Dr. Tefvik Bigat var. Arkada ben ve rektörlük özel kalemi Ayşe Uzun Hanımefendi oturuyor. Bu  alışma için eski albümleri karıştırdığımda bu güzel fotoğraf önüme düştü. Ayşe Uzun Hanım ne durumdadır, diye sormak için Konya'da bölümde aynı zamanda ofis/oda arkadaşım Mustafa Arıkan kardeşimi aradım. Bir yıl kadar önce vefat ettiğini büyük bir teessürle öğrendim. Rektörlük  zel kalemi olan Ayşe Hanım, Nejat Hoca'ya büyük saygı ve hürmet duyardı. Bu geziye hocanın daveti üzerine koşa koşa gelmişti. Koca yürekli hocamın, yüreğine dokunduklarından biri de merhum Ayşe Uzun'du. Benim tanığım kadar da çok güzel kalpli bir hanımdı. Son derece kibar, müşfik ve yardımsever birisi olarak hatırlıyorum. Rabbim onu da cennetlerinde ağırlasın inşallah.

Prof. Dr. Tefvik Bigat, 30 küsur yıl ABD'de çalıştıktan sonra Türkiye'ye dönmüş nitelikli Kimyacı bir  ğretim  yesi idi. Devrin Y K Başkanı İhsan Doğramacı, Onu Bilkent'e veya ODTÜ'ye almak istemiş fakat o kabul etmemişti. İstanbul'da İT 'ye göndermek istemiş, bunu da kabul etmemiş; "Beni orta karar güzel bir Anadolu kentine verin. Çok

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

büyük şehir istemiyorum” diye diretince, Ankara’ya da yakın diye Konya’ya göndermişlerdi.

Kendisiyle tanıştığımda, “Mehmet Raşit Bigat neyiniz olur?” diye sordum. Büyük bir şaşkınlıkla, “O, benim amcam olur, siz nereden tanıyorsunuz?” dedi. Ben, “Nejat Hoca danışmanlığında Atatürk Dönemi Valileri üzerine doktora tezi yapıyorum. Amcanız 1924’te 3-4 ay kadar İstanbul valiliği yapmış buradan tanıyorum” dedim. Bu vesileyle tanışıp yakınlaştık.

Yanya kökenli Bigat ailesinin, 1922’de Maliye Bakanlığı müsteşarlığı, aynı yıl İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığı, hemen ardından Konya valiliği, İzmir işgalden kurtarıldıktan sonra İzmir valiliği, 1923’ten itibaren TBMM 2-7 ve 8. dönemlerinde Çankırı Milletvekilliği, 1924’ten sonra İnönü hükümetlerinde Maliye ve Milli Savunma bakanlıkları 1935 ile 1946 tarihleri arasında en uzun süre TBMM Başkanlığı yapan Mustafa Abdülhalik Renda’nın akrabaları ve yakınları olduklarını Tevfik Bey’den öğrendim.

Tevfik Bey, yalnız bir insandı. Nitekim İstanbul’dan gelirken tren kompartımanında vefat etmiş. Yakınları bulunamadığından naaşı günlerce morgda kalmış diye işitmiş ve çok üzülmüştüm. Nejat Hoca, Tevfik Bey’le de iyi bir dostluk kurmuştu. Nejat Hoca’nın davetlisi olarak konferansa gelmişti. Bu fotoğraf, o günlerden bir hatıradır. Bu fotoğrafta benim dışımdaki üç kişi de Rahmeti Rahman’a kavuşmuş. Nur içinde yatsınlar.

Tarih Bölümünde İki Fotoğraf İki Anı

Aşağıdaki fotoğrafların sol başında ben varım. Sağ baştan itibaren bugün her biri Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünden arkadaşlarım profesör olan, Alâeddin Aköz, İzzet Sak, Bayram Ürekli, Nejat Hoca’mız ve 11 Ekim 2018’de vefat ederek Rabbine kavuşanlardan Maraşlı bir gönül insanı olan Öğretim Görevlisi Mehmet Bozbey Hocamız var.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Bu fotoğraf, bizim evde çekildi. Ben ve sevgili arkadaşım Prof. Dr. Hasan Bahar, hocamızı aramıza almışız. Âdeta sıkıştırıyoruz. Sevginin, saygının, muhabbetin fotoğrafıdır! Hocamızda biraz akşam yorgunluğu var. Sanıyorum akşam haberlerini dinlerken çaktırmadan yapacağı tavşan uykusundan biraz önce olmalı. On dakika kestirdi mi, yüzünde okunan bu yorgunluk kalmazdı.

Aşağıda Nejat Hocamızla Ayten Teyzemizin güzel bir anısıyla fotoğrafly hatırlarımızı sonlandıralım. “Geçmiş zaman olur ki, hayali Cihan değer”den kastedilen bu olmalı...

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Hocanın Erkek şakaları

Hoca, genç insandı. Ruhu yaşlanmaya müsait değıldi. Gençlerle birlikte olmayı sever, onların dilinden anlardı. Yeni evli veya bekâr asistanlarla onların durumuna uygun şakalar yaptığına şahit olurdunuz. Bekâr asistanlarla birlikte yemeğı oturduğunda ekmeğın köşelerini kapar ve hemen bir veya iki bekâr asistanın önüne koyar, “Al evladım şu köşeyi ye de nişanlın güzel olsun” derdi. Gençlerle evlilik ve kadınlar üzerinden, evlilerle kılıbıklık üzerinden, kızı olup erkek çocuk isteyenlerle, bu zaafı ve damatlık müessesesi üzerinden şakalar yapardı. Fazla alınganlık gösterenleri fark eder, bir müddet sonra onlara yaklaşır, yavaşça teselli ederdi.

Bu şakalardan sadece birini anlatayım, siz durumu anlayın. Bir kış günü, hep beraber sofranın etrafındayız. Sofrada elma, portakal cinsinde kış meyveleri var. Hoca, bu meyveleri kendi eliyle soyup her birimize ikram ediyor. Bir elmayı soydu, parçaladı ve Mustafa Arıkan arkadaşımıza uzatarak ikram etti. O günlerde Arıkan, aramızda yaşı en ileri ve evlenmesi gündemde olan bir arkadaşımızdı. Mustafa, “Hocam ben almayayım, teşekkür ederim” diye teklifi nazıkçe reddetti. Hoca, “Evladım al!” diye ısrar etti. Mustafa bunun üzerine, niyetini açık etti: “Hocam ben soymadan yiyeceğim.” Ve Hoca, bombayı patlattı. “Vah vaah evladım durum o kadar mı vahim?” İki-üç saniyelik bir intikal sessizliğinden sonra, masada kahkahalar patladı. Ben en son gördüğümde iki arkadaş, gülerken âdetâ masanın altına düşmüştü. Arıkan, mahcup ve kıpkırmızı ne cevap vereceğini bilemeden tebessüm ediyordu. Durumu nasıl toparlasın? Hoca da muzip muzip kıkırdayarak gülüyordu. Muhteşem bir hatıra. Bir araya geldiğimizde hâlâ anlatır, kahkahalarla güleriz. Bu güzel adam unutulur mu?

Hocanın İyilikleri İstismar Edildi mi?

Hocayı en iyi tanıyanlardan biri olduğumu düşünüyorum. İç dünyasına vâkıf olunmadan onun samimi ve eğitimci yönünü, gönlü gönle bağlayan basiret ve alicenaplık mahsulü davranışlarını tam anlamıyla fark edebilmek mümkün olamayabilir. Onun iç dünyasındaki bazı özellikleri de keşfetmeme sebep olacak bir kaderi birlikte yaşadık. Bugün tarih olmaya başlıayan bu sürece dair, hocanın yirmi yıl önce bana teslim ettiğı iki mektubu bu hatıralar çerçevesinde yayımlayacağım, -ki burada- onun

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

yüksek ahlakını, asaletini, eğitimci kişiliğinin bütün yönlerini açıkça görmek mümkün olsun.

Hocayı tanıyanlar, onun birçok yönünü kendi bakış açılarından gözlemlemişlerdir.

İlber Ortaylı, Hoca için; “İstanbul çocuğuydu; çarkçıbaşı olan babasını erken yaşta kaybettiğinden, 1930’lar ve 40’ların fakir Türkiye’inde devletin okullarına sığınmıştı. Gerçekten de o 1940’lı yılların fakir Türkiye’sinin mütevazı çocuğu olarak son derece verici bir hayat yaşadı”, diyor. Sanıyorum bu sebeple, yoksul ama meraklı Anadolu çocuklarının hiçbirini diğerinden ayırt etmeden elinden tuttu.

Ortaylı, Nejat Hoca’yı; “Herkesin işine koşar, vesikaları su gibi okur, dindar, tam Üsküdarlı, hoşgörülü”, “hiç kimseye; ‘rahatsız ettin’ demeden sorularını cevaplayan, önüne konan evrağı okuyan (bazı okuması yazması olmayanlar, bu iyi adamın yardımseverliğini epey istismar etmiştir)” şeklinde tarif eder ve söylediklerini görgüleriyle destekleyerek şöyle devam eder:

“Hoca’ya başvuranlar sual eyler; “Efendim II. Viyana Muhasarası yıllarında kalelerin durumunu neyleyeyim?”

El-cevab: Maliyeden müdevver defterlerde "Büyük Kaleler Defteri"ne bak...

Veya arsızca bir talep:

"Hocam Makedonya Müfettişlik raporlarına bakıyorum, bunların birlikte mukayesesini yapsak."

Önündeki işi bırakır, birlikte okumaya oturur...

İster Anadolulu ister Rumelili ister talebesi ol ister yedi kat yabancı... İstanbul’da gariplik çeken tarihçi takımı Üsküdar’daki eve davet edilir, eşi Ayten Hanım’ın nefis yemekleriyle bir aile ortamında vakit geçirir."

Evet tam da buydu Nejat Hoca.

Ortaylı’nın tespit ettiği gibi gerçekten istismar ediliyor muydu? Yoksa bu durum bilinçli bir davranış mıydı? Gözlemci gözlerin istismar diye baktığı olgu, hoca için ne ifade ediyordu. Doğrusu çok yakınında olan birisi olarak bu istismar etme işini, ben de defaatle gözlemlemiştim. Çeşitli sebeplerle Hoca’ya çok iyi bakmayan fakat işlerini gördürmek için münafıkça yaklaşanlar gördüm. Hoca’yı içten içe düşman gibi gördükleri

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

hâlde onu kullanmaya yeltenenlere şahit oldum. Hoca'ya şu veya bu dedikodunun etkisiyle hiçbir yakınlık hissetmedikleri hâlde yüksek lisans veya doktora eğitimleri için hocanın kıymetli zamanına kan doğrayanların varlığı bir vakıydı.

Selçuk Üniversitesine Gelişi ve Dedikodular

Hoca, Selçuk Üniversitesine Malatya İnönü Üniversitesinden sürgün statüsüyle geldiğı için gıybet ve dedikodunun dibi delinmişti. Geldikten bir müddet sonra insanlar onu tanıdılar. Fakat hâlâ bazılarının içinde bulundukları düşük sosyal ortamlarda veya kabiliyetsizlikleri nedeniyle, hocanın ilgi göstermediğı birtakım tiplerin ileri geri konuştuklarını duyardım. Doğrusu çok canım sıkılırdı. Hele aynı insanların, hocanın önünde el-pençe divan durduklarını görünce kan beynime sıçrardı. Bu münafıklığı aklım almazdı. Fakat laf taşıma durumuna düşmemek için hocaya hiçbir şey söyleyemezdim. İçimdeki isyan hissini bastırmakta güçlük çekerdim. Serde gençlik de var. Neredeyse girişeceğim adamlara!

Bir gün hocayla konuşurken, böyle birisine bir işi için söz verdiğini, yanına gidip fakültesinde ziyaret edeceğini, benim de kendisine yol arkadaşlığı yapmamı istedi. “Ben gelmeyeyim hocam”, dedim. “Niye, işin mi var?” diye sordu. “İşim var” diyeceğim, yalan söyleyemiyorum. Gayri ihtiyari, “Yooo!” dedim. Yalan söylemeden nasıl yırtarım diye düşünüp, “Ya hocam, ben o arkadaştan pek haz almam” deyiverdim. Hoca, “Neden?” diye sordu. Ahiret suali gibi olmuştu. Her kurtarma teşebbüsüm bir başka soruyu doğuruyordu. Yüzüm nasıl bir şekil aldıysa, hoca anlamıştı. “Evladım sen benimle gel, yolda sohbet ederiz” deyince, kampüs alanında beraberce otobüse doğru yürümeye başladık. Şehir merkezine, oradan da Meram istikametine gidecektik. Benim için gerçekten zaman kaybıydı ve değmezdi. Daha doğrusu öyle düşünüyordum. Hoca, otobüste; “Falan falan konular mı canını sıkıyor?” dedi. Ağzım açık kaldı. Hoca, o kişinin, kendisi hakkındaki olumsuz söylemlerinden haberdardı. “Biliyor muydunuz hocam?” dedim. Hoca gülümsedi. “Seni anlıyorum evladım. Ama sana bir nasihat vereyim. Aleyhine olan insanlarla ilişkilerinde kin besleme. Bilmezlikten gel ve onlara üç kez şans ver. Üç kez iyilik yap. Aynı kötülükte direniyorsa tamamen ilişkiyi kes. Yanından uzaklaştır, onunla zaman harcama. Bak dediğimi tatbik et. Böyle yaparsan ola ki düşmanınken dostun olur. Ola ki

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

hatasını anlar nadim olur” dedi. Sonra muzip muzip gülümseyerek, “Biliyorsun evladım Allah’ın hakkı üçtür,” dedi.

O gün anladım ki hoca, kendisine yaklaşanlara ve hakkında iyi düşünmeyenlere bilerek, isteyerek, taammüden iyilik yapan ve çoğu zaman her şeyin farkında olan bir insandı. Yakın zamanda rahmeti Rahman’a kavuşmuş olan bey asaletli, baba tabiatlı ve ince ruhlu Prof. Dr. Mustafa Kafalı Hocamın, lisans mezuniyetimizde bizlere nasihatinde ifade ettiğı gibi, iyilik yap denize at, balık bilmezse Hâlık bilir, felsefesinin en güzel model temsilcilerinden biriydi.

Sonuç olarak, Hoca’yı istismar edenler var mıydı? Elbette vardı. Ancak Nejat Hoca, olaya böyle bakmazdı. Bunlardan bir kısmı muhtemelen Hoca’nın alicenaplığı karşısında ıslah olmuşlardı. Bir kısmı, hayat felsefeleri başkasını kullanmak olduğı için yollarına menfaatleri istikametinde devam ettiler.

Bunlardan bazılarının gayri ahlaki konumlarını, Hoca’nın vefatından sonra da sürdürdüklerini, onun ahlakının en düşüğünden zekâtı olamayacak adamların onun ismiyle cemiyetteki varlıklarını devam ettirdiklerini gözlemledim. Bu nedenle hatıra babında, Hoca’nın vefatından önce bana teslim ettiğı iki mektubu yayımlamak, bir bakıma çiğ süt emmiş insanın da hikâyesi olacaktır diye düşünüyorum.

Konya’dan Ayrılışım ve Uşak Eğıtim Fakültesine Gidişim

Üç kuşak İstanbulluydum ve doktora sonra Konya’dan ayrılmayı planlamıştım. İstanbul’a yakın bir üniversiteye gitmeyi düşünüyordum. Zira, annem-babam sağdı. Torun hasreti çekiyorlardı. Zaten tüm aile fertlerim ve akrabalarım da İstanbul’da yaşıyordu. Önceliğim Sakarya (Adapazarı) idi. Hoca’ya niyetimi açıkladığımda, “Evladım boş ver orayı. Ben seni Balıkesir’e götüreceğim” dedi. Orada sevdiği öğrencisi A.... vardı. Ancak bu öğrencisinin eşinin Uşaklı olması nedeniyle Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uşak Eğıtim Fakültesine geçince yönümüz değişti. Hoca, Uşak’a gitmemi istedi.

Hocanın amacı, orada tarihçilerden bir ekip kurmaktı. Kendisi de lisans ve lisansüstü derslere gelerek destek olacaktı. Anadolu’nun bu küçük kentinde öğrencileriyle birlikte Türkiye’de tanınmış bir tarih bölümü ve tarih dergisi yaratacaktı. Projesi böyleydi ve benimle paylaşmıştı.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Böylelikle Uşak’a gittim. Ancak Hoca’nın son derece kibar ve zarif görünen öğrencisinin, çok sağlıklı düşünemediğini, sıkıntılı bir kişi olduğunu gözlemlemeye başladım. Entelektüel fikirlere yabancıydı ve pek çok konuda konuşurken tarih alanında dahi temel bilgi eksikliklerini de fark ediyordum. Ama ona, yine de bir ağabeyim gibi samimi davrandım. Fakat o, Hoca’nın aslında onu da yüceltmek için yaptığı planlardan habersizdi. Veya öyle görünüyordu. Ruh hâli çok çabuk değişiyor, bir öyle bir böyle oluyordu. Yaşadığımız süreç içinde eksikliklerini, paye ve makamla kapatmaya yeltendi. Dahası, koskoca bir hayatı böyle yaşadı.

Nejat Hoca Uyardı

Nitekim kısa bir müddet sonra eksiklikleri açığa çıkmaya başladı. Nejat Hoca da ilk işareti almıştı. İstanbul’da Hocama uğradığım bir zamanda “Evladım seninle A....’nın arasını bozmaya çalışanlar var. Ben gereğini yaptım. Sen de çevrendekilere, laf getirip götürünlere dikkat et”, dedi.

Hoca, olayı anlattığında anında çözümledim. Mesele şuydu: Hoca Konya’dan Yeni Çağ alanından başka bir doktoralı arkadaşı da Uşak’a getirmeye çalışıyordu. Bir gün Uşak’ta bir arkadaşımızın evinde toplanmıştık. Fakültemizdeki hemen herkes oradaydı. Bu evin sabit telefonundan Nejat Hoca ile konuşmuştum. Evin içi kalabalıktı ve herkes birbiriyle sohbet ediyorken, ben de evin salonundaki telefonda hocayla konuşuyordum. Aslında özel bir konuşma bile sayılmazdı. Hoca, bu konuşma sırasında bana, Uşak’a getirmeyi planladığı arkadaşımızdan bahsetmiş karşılıklı istişare etmiştik. İşte bu sohbet olmadık bir şekle sokulmuş, A’ya iletilmişti. İleten kişi de aslında Konya’dan benim arkadaşlarımla (Hasan Bahar, Mustafa Arıkan) beraber referans olduğumuz, yetim olduğu için sahip çıkmak istediğimiz bir öğrencimizdi. Hoca, Balıkesirli olan bu öğrencimizi Balıkesir’e göndermişti. A... Uşak’a gelince onu da yanında getirmişti. Ancak bu çocuğumuz, nasıl olduysa hocasına laf götürüp getiren bir elaman hâline gelmişti. Yani Nejat Hoca’nın kim olduğunu bilmeden, laf götürüp getirenlere dikkatli olmamı istediği kişi bu arkadaştı. İşte Bölüm Başkanımız A...., bu arkadaştan aldığı, yanlış algılanan veya çarpıtılan bilgiyi, Hoca’ya götürmüş, “Hocam, Ali Galip benim arkamdan iş çeviriyor”, demişti. Konuşmanın içeriğini en iyi bilen kişi olarak Hoca, ona gerçeği anlatıp, “Evladım sana bu konuşmayı kim böyle getirdiyse ona dikkat et” demişti.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Nejat Hoca'nın o gün için fark etmediğı, belki de fark edip görmezden geldiğı asıl mesele, laf taşıyan değıl, laf taşınan olduğıuydu!

O gün Hoca'ya, bu konuyu A.... ile açık açık konuşmak istediğimi söyleyip izin istedim. Hoca, "Konuş evladım" dedi. Bir gün okuldan çıkıp arabasına binerken A....'ın yanına gittim. Arabaya bindim, "Biraz sohbet edelim hocam" dedim ve Hoca'ya götürdüğü meseleyi açtım: "Nejat Hoca'dan böyle şeyler duydum. Önemi yok ama bu bana güvenmediğınızı gösteriyor. Ben, değıl siz, düşmanımın dahi arkasından iş çevirmem. Gayri meşru, gayri ahlaki işler içine girmem. Şu veya bu sebeple benden hoşlanmamış olabilirsiniz. Beni istemiyorsanız, ben buradan gideceğim. Üstelik hocaya da sizin istemediğınızı söylemeyeceğim. 'Ben istemiyorum, Uşak'tan hoşlanmadık' deyip mazeret uyduracağım. Yani bundan dolayı Hoca size hiçbir şekilde sitem etmeyecek" dedim. Arkadan çevrilen işin de mahcubiyeti ile olsa gerek, büyük bir paniğe kapıldı. "Sen benim kardeşimsin. Asla böyle bir şey yok, falan filan", dedi. "Hocam, iyi düşünün. Bundan sonra böyle bir fırsatınız olmaz" dedim. Fakat o geri çekildi, "Gitmeni istemem," dedi. Sonuçta, hakkımda duyduklarını doğrudan benimle konuşmasını ifade ettim ve bu konuda mutabık kalarak ayrıldık. Bu konuşmayı da Nejat Hoca'ma anlattım. Hoca, "Elbette açık konuşmakta fayda olmuş evladım. Bundan sonra daha dikkatli olur inşallah" temennisinde bulundu.

Hocamın Öğrencisi Rektör Yardımcısı Oldu

Bu süreçte bölüm başkanımız, Afyon Kocatepe Üniversitesi rektör yardımcılığına atanmıştı. Fakültemiz yeni yeni geliyor personelimiz çoğalıyordu. Tek dekan yardımcımız, bugün TDK Başkanı olan Prof. Dr. Gürer Gülsevin kardeşimizdi. Fakülte dekanımız M. E. ikinci bir dekan yardımcısı atamaya karar verdiğinde bunu bana teklif etti. Kendisi sağ ve sıhhattedir. Kendisine, "Hocam ben buraya Nejat Hoca'mın yönlendirmesiyle geldim. Bölüm Başkanı ve Rektör Yardımcısı A....'ın yanına geldim. Teklifinizden onur duydum, ama onun da muvafakatını almadan bu görevi kabul edemem", dedim. O da "Biz kendisinden izin aldık, o da uygun buluyor" dedikten sonra kabul ettim.

Bu konuyu özellikle anlatıyorum. Son derece kırılgan ve dedikoduya müsait, Hocamın öğrencisine, bu denli duyarlı davranıyordum. Alınganlık göstermemesi için elimden geleni yapmakla

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

beraber zaman içinde astlarıyla ilgili en ufak bir şahsiyet emaresi görmek istemediğini hep fark ediyordum. Bu nedenle ne zaman sorun çıkarır diye de düşünüyör ve endişeleniyordum. Zira Hocama mahcup olmaktan korkuyordum. Ayrıca 28 Şubat'ın zor günlerinden geçiyorduk. Onun, her türlü yana kıvrılmaya müsait olduğunu görüyor ve “İnşallah beni herhangi bir davranış kalıbına zorlamaya kalkmaz” diye dua ediyordum. Zira kendimi tanıyordum!

Ve İp Koptu

1997 yılı Haziran ayında final sınavlarını yapıyoruz. Final sınav programı bizim bölümde çok hatalı yapılmış. Fakültenin diğer bölümleri cumartesi, pazar günlerini kullanarak sınavı dokuz güne yaymışlar. Bizim bölüm ise haftanın beş gününe sınav koymuş. Günde iki sınav var. Öğrencilerimiz çok zor durumda ve kapımı aşındırıyorlar. Girdiğim İslam Tarihi dersinin final sınavını 14 Haziran Cumartesi günü yapmam için istekte bulundular. “Aynı gün iki sınavımız var, başarmamız çok zor” diyen öğrencilere hak verdim. Cumartesi akşam üzeri fakülte olarak piknikte iken, bugün Rahmeti Rahman’a kavuşmuş, o günlerde öğretim görevlisi olan Vedat Yeşilçiçek kardeşime rica ettim, onu da yanıma gözetmen olarak alıp fakülteye geldim ve sınavı yaptım.

Pazartesi günü bölüm başkanımız geldiğinde ofisinin kapısında selamlaştık. Kapıyı açarken yanına yaklaştım. Yanında müzik okutmanı K. Ş. isimli bir arkadaşımız da vardı. Kapıda konuşarak içeriye girdik. Ben saf saf konuşmaya devam ediyordum: “Hocam bizim bölüm sınav takviminde bir hata yapmış, diğer bölümler sınavı tatil günlerini de kullanarak dokuz güne yaymışlar. Biz beş günle sınırlamışız. Öğrencilerimiz zor durumda kaldı. Ben çarşamba günü yapılacak bir sınavı cumartesi günü yaptım.”

Sen misin bunu söyleyen, bir anda sinirden kıpkırmızı olan bir suratla, “Sen bunu nasıl yaparsın, bana nasıl sormazsın? Hakkında soruşturma açacağım” dedi. Önce şaşırdım. Sonra, “Açın” dedim. Bu arada kapıdan odanın içine girdik. Baktım adam devam ediyor ve avaz avaz bağılıyor. “Benimle böyle konuşamazsınız, sesinizi alçaltın”, dedim. Karşımda, uzun süredir benden nefret ettiğı belli ama bunu içinde saklamış kendini kaybetmiş bir adam vardı. Haddini epey aşmıştı. Bu arada K. Bey’e, “Siz dışarı çıkın” dedim, o dışarı çıktı. Bağırarak, “Sınavı derhal

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

iptal edeceksin. Kafana göre sınav yapamazsın. Asarım keserim falan filan”... Önce ikaz ettim, umurunda değildi. Sonra tek tek kendi üslubuyla ona cevap verdim. K. varken, masasından çıkarak üzerime yürür gibi konuşuyordu. Âdeta, yanlış bir şey yapayım diye tahrik ediyordu. K. dışarı çıkınca, ben ona doğru ilerledim. Bu kez makam masasının arkasına geçti. Terbiyesizlik etmemesi gerektiğini, beni hiç kimsenin tehdit edemeyeceğini, elinde yetkisiyle istediğini yapmasını ona, onun üslubuyla anlattım. Uşak Üniversitesine gelmemi “Nejat Hoca istediği için razı olduğunu söyleyince”, ben de nezdindeki itibarının, Nejat Hoca’dan kaynakladığını ama artık zerre kadar değerinin kalmadığını lisanı münasiple ve net bir tarifle anlattım. Yani ortak tek noktamız Nejat Hoca’ydı. O hâlâ beni tehdit etmeye çalışıyordu. Baktım laftan anlaması mümkün değil, “Elinden geleni ardına koyma!” dedim ve kapıya yöneldim. Kapıdan çıkarken arkamdan bağırdı, “Ali Galip!” Gayri ihtiyari döndüm. Sağ elini havaya kaldırmış avuç içleri bana dönük, “Sana savaş ilan ediyorum” diye haykırdı. “Hadi oradan!” deyip çıkıp gittim. Dışarıda bana bir gülme geldi. Ben ne yaşamıştım! Bu nasıl bir adamdı? Bu sözler, nasıl çocukça sözlerdi! Hiçbir üniversitede sorun olmayacak bir şeyi sorun yapıp resmen hır çıkarmıştı. Öğrenci lehinde yapılan bir işlemden suç icat etmişti. Sonradan duydum ki, öğrenciler buna ve eşine de “Cumartesi, Pazar sınav yapın. Günde iki sınav olmak çok zor” diyerek başvurmuşlar. Gerek kendisi gerek eşi, tatilde sınav yapmayı reddetmiş. Aslında olmayacak bir şey yok. Tatil günlerinden fedakârlık yapsalar pekâlâ sınav yapabilirlerdi. Öğrenciler, “Ali Galip Hoca ile anlaştık. O bizi cumartesi günü sınav yapacak” deyince, Rektör Yardımcısı ve Bölüm Başkanı A’...., “Kesinlikle yapamaz, kanunen yasak. Ona söyleyin yapmasın” demiş. Yani öğrenciler üzerinden bana talimatını göndermiş! Çocuk yapmaz!

Öğrenciler, bunu bana elbette söylemediler. O gün sınav olacak mı diye endişe içinde gelmişler. Çünkü Bölüm Başkanının tavrı nedeniyle sınavın yapılmayabileceğini düşünmüşler. Ancak ben, o gün sınavı yaptım. Pazartesi günü sabahı aramızdaki olay patlak verip, “Yapılan sınavı iptal ettireceğim” diye tehdit edince, kâğıt okuma işini öğleden sonra tamamlayıp sonuçları ilan ettim ve resmileştirdim. Hocasından, sevgi ve şefkatten başka bir muamele görmemiş A’...nın öğrencilere karşı bu acımasız tavrını, bugün dahi anlamlandırmakta güçlük çekerim.

Bu olaydan sonra, hemen gidip dekan yardımcılığından istifa ettim. Zira kavga ettiğim kişi rektör yardımcısıydı. Dekanımızın arada

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

kalıp zor duruma düşmesini istemedim. Ayrıca bölüm başkanımızın, dekana karşı da iyi duygular beslemediğini fark etmiştim. Sonuçta A....'ın şikayet dilekçesiyle, hakkımda bir soruşturma başlatıldı. Kınama cezası verildi. Ben bunu yargıda iptal ettirecektim. Ancak çok sevdiğim arkadaşım ve kardeşim diğer dekan yardımcısı Gürer Gülsevin, “Yapma, idare olarak bize biraz alan aç, işi biraz yumuşatalım. Adam maaş kesim cezası istiyordu. Biz direterek kınama verdik. Bundan bir şey çıkmaz. Biraz zamana yayalım” dedi ve hatırını ortaya koydu. Ben de çok sevdiğim arkadaşım ve kardeşimin bu isteğini geri çevirmedim. Verilen cezayı iptal ettirmek için dava konusu yapmadım.

28 Şubat Rektörünün Olaya Vaziyet Etmesi

Her şey böyle başladı. Daha sonra rektörümüz Prof. Dr. Şahabettin Yiğitbaşı, 28 Şubatçıların açtığı soruşturmayla baskı altına alındı ve istifa etmek zorunda bırakıldı.

YÖK tarafından vekâleten bir rektör atandı. 28 Şubat'ın kudretli, uçanı-kaçanı galalayan, kelimenin tam anlamıyla zorba bir rektör geldi. Hocamın öğrencisi, hemen onun kanatları altına sığındı. Ben bu adamın zorba bir Lions Kulübü üyesi olduğunu gördüğüm için şeklen yapılan rektörlük seçiminde dahi ona oy vermedim. Bunu açıkça yaptım. Daha doğrusu neden oy vermediğimi soranlara söyledim. Rektörün zorba ve zalim biri olduğunu, ayrıca kökü dışarıda Lions Kulübü muhibbi olduğunu, böyle birine asla oy vermeyeceğimi açıkça beyan ettim. Zira sorana yalan söylemek, kendimi gizlemek gibi bir davranış tarzı, hayatımın hiçbir döneminde şiarım olmadı. Başka türlü davranmak elimde değildi. Ayrıca, “Sen oy versen de vermesen de atanacak. Politik ol, neden oy vermiyorsun?”, diyenlere de “Elbette atanacağını ben de biliyorum ama onun da bunu bile kendine oy vermeyecekler olduğunu bilmesinde yarar var. Burası ilim yuvası olmalı. Biat merkezi değil. Bir ülkenin akademisyenlerinin politik olmasını ahlaksızlık addederim” diyordum.

Bu durum, elbette A....'ın işine yaradı. Bölüm başkanım A...., bu zorbayı, benim üstüme saldı. Rektör, beni sürmeden önce çağırdı. Bir ultimatoma vererek, A....'dan özür dilememi şart koştu. “Ben haklıyım, neden özür dileyeyim?” dediğimde, “Ben haklı haksız anlamam, özür dileyeceksin”, dedi. Ben de “Siz bilirsiniz” dedim. Kapıdan çıkarken, “Bir hafta içinde özür dilediğinin haberini duymak istiyorum”, dedi. Bu beşe

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

onluk kütük, kendini Tanrı zannediyordu. Elbette özür dilemedim. Değil bir hafta, rektörlük yaptığı beş yıl boyunca benden istediğini alamadı. Zira şahsiyetimi istemişti!

Sürgün Süreçleri

A...., önce sözleşmemi iptal ettirmeye çalıştı. Yönetim Kurulu buna razı olmayınca, rektörün baskısıyla sürgün kararı alındı. Emirdağ’a sürüldüm. Müstafi sayılarak görevden atıldım. Bir yıl sonra yargı kararıyla döndüm. Tekrar Emirdağ’a sürüldüm. Altı ay sonra, tekrar yargı kararıyla görevime döndüm. Sürgünler, daha sonra da devam etti. Hakkımda birçok soruşturma açıldı, cezalar verildi. Bütün bu işlemleri yargıda iptal ettirdim. Eşkıyaların içinde kalmıştım ve hukuk yoluyla mücadele etmeye çalışıyordum. En temel ahlaki ilkelerden mahrum adamlar; rektör olmuş, dekan olmuş, bölüm başkanı olmuş, “Biz tanrıyız, kanun da kitap da biziz” diyorlardı. Ben ise hak arayan her dilekçemde her hukuki metinde ve sosyal ortamlarda bunlara, Tanrı olmadıklarını ve bunları tanımadığımı alenen söylüyor ve acizliklerini iliklerine kadar hissettiriyordum. Yaşadıklarımın, 30/40 bölümlük televizyon dizisi çıkar. Hukukun ve kuralların işlemediği hiçbir ahlaki davranış kodunun cari olmadığı vahşi bir mücadele ortamıydı.

Komisyon Raporunda Sahte İmza ve Hocamın Öğrencisinin Kriminal Bir Tipe Dönüşmesi

Hocamın öğrencisi, hukuk yolunda sıkıştıkça payesini ve çoğu zaman başkalarının nüfuzunu kullanarak tamamen kriminal bir tip haline geldi. Komisyon başkanı olduğu evrakta, imzam taklit edildi. Bu evrak, bir kitap basımı için oluşturulan komisyon evrakıydı. Evrakı imzalamam için bana getirmişti. Hatır için imzalamamı talep etti. Ama ben, “Bunu okumadan hatır için imzalamak doğru değil. Bu kitap üniversitede öğrencilere satılmak için bastırılacak. Böyle bir şeye üniversitenin alet olması da etik değil. Şahsen ben İnkılap Tarihi derslerimde, üç beş çeşit kaynak kullanıyorum. Öğrencilere ‘Bir kitabı alın’ diye dayatma yapmam, yapmam” dedim. Ayrıca, “Üniversitede tek bir kitaptan tarih okutulmaz, okutulmamalı. Burası lise eğitimi vermiyor” diye gerekçeler ileri sürdüm. “Mümkünse beni komisyondan çıkartın” dedim.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Hocamın öğrencisi A..... önce, “Senin de ona (kitabın yazarına) işin düşebilir” gibi birkaç söz söyleyip fazla zorlamadı. Benim ona meşru olmayan hangi işim düşebilirdi? Benim ona işim düşmedi. Ama A....., üniversitede rektörlük, İnkılap Tarihi Bölümü Başkanlığı yapan, aslında kendisinin zerre kadar sevmediği kitabın yazarı ve zamanın rektörünün gözdesi olan arkadaşı, bana düşman etti. Ona yakınlığı, arkadaşımızın rektöre yakınlığından kaynaklanıyordu. Ona gidip, “Ali Galip imzalamadı”, demiş. O arkadaş da fakültede benim girdiğim İnkılap Tarihi derslerini elimden alarak bir okutman görevlendirdi. Güya beni cezalandırmış oldu!

Bu kitap daha sonra, 28 Şubat’ın gadrine uğradı. İrticacılık suçlamasıyla hakkında YÖK soruşması açıldı. Rektörün istifa ettirilmesinde baskı unsuru olarak kullanıldı. Kitabı yazan, öğretim üyeliğinden ihraç edildi. Yıllarca mahkemeleri sürdü. Sanıyorum beş-altı yıl önce göreve döndü.

İşte bu soruşturma açılınca, benim ismimin altında imzaman olmadığını gören idare, paniğe kapılmış. YÖK bu belgeyi isteyince de imzamı taklit edip göndermişler. Bu kitaba olur vermekten dolayı, YÖK tarafından hakkımda soruşturma açıldı. “İmza bana ait değil” dedim. Sıkışan üniversite yönetimi, belgeyi Konya Selçuk Eğitim Fakültesi ve Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi resim bölümlerine göndererek imzanın bana ait olduğuna dair raporlar aldılar. Sözde raportörler, imzanın bana ait olduğunu iddia ettiler. Hatır raporlarıydı elbette! Ama bu süreçte benim bildiğim tek şey; bölüm başkanı ve rektör yardımcısı olan Hocamın öğrencisinin, o evrakı benim imzalamadığımı bildiğiydi! Daha açık ifade edeyim. Adam ahlaksız çıkmıştı.

Sonunda YÖK, soruşturmayı üniversiteden alarak üstlendi. İtirazım üzerine imza, Adli Tıp’a gönderildi ve hiçbir açıdan benim imzam olmadığı, Adli Tıp Grafoloji raporuyla ispatlandı. İmzalayanlara bir şey olmadı. Zaten o soruşturma, AKÜ rektörü Şahabettin Yiğitbaşını, görevden istifaya zorlamak ve 28 Şubat rektörünü atamak için yapılmıştı.

Sahte imza soruşturması idari olarak yapılmadı. Adli olarak ise YÖK izin vermediği için yapılmadı. Ben, sürgünden sürgüne gitmeye devam ettim. Şayet YÖK, yani Kemal Gürüz, örttüğü bu suça yargılama izni verseydi, komisyon başkanı olarak bölüm başkanımız, ya sahte imza atanı ihbar edecek ya da bu evraktan sorumlu komisyon başkanı olarak eski TCK 339’dan yargılanıp 5 yılla 12 yıl arası hapis cezası yiyecekti.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Dahası memuriyetten olacak, cezaevine girecek, daha sonraki yıllarda dekanlık ve rektörlük gibi görevlere atanamayacaktı. TCK, gariban vatandaşlar için işleyen bir kanundu! Egemenler suç işlediğinde, onlara işlemiyordu!

Sahte Evrak Üretim Mahkemeye Sundu

Bunları ceza mahkemelerinde yargılatamadığım için, devrin rektörü dahil bazı idarecilerini, hukuk mahkemelerine götürdüm. Hocamın öğrencisi, burada da başka bir suç işledi. “Benim Ali Galip Baltaoğlu’na bir husumetim yok” demek için, onun şikayetiyle aldığım kınama cezasını, yönetim kurulunun oy birliğiyle verdiğini iddia etti. Dahası, “Cezada benim dahlim yok” demek için dekanlık yaptığı fakültede sahte belge üretti.

Belgedeki, “Kınama cezası azdır. Maaş kesim cezası verilmeli” diye koyduğu muhalefet şerhini çıkarttı ve cezanın oy birliğiyle verildiğine dair ibareyi yerleştirdi. Ürettiği belgeyi, Uşak Noterine götürüp onaylattı. Sonra da bu belgeyi, kendi lehine delil olarak gerçek dışı beyanlar eşliğinde Afyon 1. Asliye Hukuk Mahkemesine sundu.

Afyon Cumhuriyet Savcılığı’na derhal suç duyurusunda bulundum. Bu konuda yaptığım suç duyurusu, yasa gereği YÖK’e gitti. Elbette Kemal Gürüz, bu sahteciliğe de yargılama izni vermedi. Somut belgelerine rağmen! Şayet adli yargıda ceza davası görülseydi, eski bölüm başkanım olan Hocamın öğrencisi, TCK 339’dan yargılanıp 5 yıla 12 yıl arası hapisten, bir hapis cezası daha yiyecekti. Sahte evrakı üretim kendi lehine bir delil diye mahkemeyi yanıltmaktan da ayrıca mahkûm olacaktı. Elbette memuriyetten olacak, cezaevine girecek, daha sonraki yıllarda dekanlık ve rektörlük gibi görevlere atanamayacaktı.

Başkaca işlediği suçları yazmaya gerek var mı? Bu tür suçları öyle üst üste normal vatandaşlar işleseler, gün ışığını kolay kolay göremezlerdi. Bu kişinin, dersleri elimden almak için çevirdiği filmleri anlatmayacağım. Ancak dekanlığa, “Ali Galip Baltaoğlu, İslam Tarihi derslerinde aykırı fikirleri ile öğrenciyi bölüyor” diye arkasında duramadığı ihbar yazısı yazdığını söylemekle yetineyim. Nejat Hoca, bütün bu belgeleri gördüğünde büyük bir teessürle, “Delirmiş bu” demişti.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Vefatından Önce Hoca Üzıntüsünden Kahroldu

Nejat Hoca, bu olayların bir kısmına şahit ve vakıf oldu. Ancak öğrencisi onu saymadı ve yanlışlarında ısrar etti. O sıralar, Hoca'yı aramayı sormayı da kesti. Ne de olsa başına gelenler, Hoca'nın yüzünden gelmişti. Bütün sorunlu kişileri ona Hoca'sı göndermişti! Öyle düşünüyordu!

İkinci kez sürüldükten sonra müstafi sayılıp görevden çıkarıldım. Yargıya başvurdum ve yargı kararını bekliyorduk. Bir gün eve geldiğimde eşim, "Nejat Hoca aradı biraz konuştuk. Çok üzgündü. 'Kızım, bütün bunlar benim yüzümden başınıza geldi. Böyle şeyleri asla düşünemedim, iyi olsun istedim' diye konuştu" diye anlattı. Eşim de "Ne üzülmüyorsunuz hocam, kesinlikle sizden değil. Biz böyle düşünmüyoruz ve bu durumdan ne ben ne Ali sizi sorumlu tutmuyoruz. Herkes kaderini yaşar. Lütfen üzölmeyin" diye teskin etmeye çalışmış. Eşim, Hoca'nın üzüntüsünden çok etkilenmişti. Eve dönünce bana anlattı. "O kadar üzüldüm ki, Hoca dokunsan ağlayacak gibiydi", dedi. Hemen Hoca'yı aradım. Onu teskin etmeye çalıştım. "Lütfen üzölmeyin. Hiç önemli değil. Her şey olacağına varır. Herkes kaderini yaşar. Ben öyle kolay kolay bunlara yedirmem kendimi. Siz merak etmeyin", gibi sözlerle teselli etmeye uğraştımsa da Hoca kolay kolay sakinleşecek halde görünmüyordu. Bir nedeni olmalıydı! Hoca, "Evladım, şu tarihte (2001 Mart veya Nisan'ı idi) Manisa'da olacağım. Oraya gelmen mümkün mü?" diye sordu. "Elbette, koşa koşa gelirim hocam" dedim. Celal Bayar Üniversitesine bilimsel bir etkinlik için gidecekti. Bekârlık yıllarımızda beraber kaldığımız Ramazan Çalık da Manisa'daydı.

Hep beraber Manisa da buluştuk. 2001 yılının bahar ayları. İlk defa Hocamı iyi görmedim. "Hocam aslında espri yapmak, gençliğinize vurgu yaparak moral vermek istiyorum. Ama yapamayacağım. Zira eski hâliniz yok, yorgun görünüyorsunuz. Lütfen bu kadar dolaşmayın artık. Talep eden yanınıza gelsin. Çok yoruluyorsunuz", dedim. Beni kenara çekti: "Evladım hapı yuttuk", dedi ve gülümsedi. Hâlâ şakaya vuruyordu. "Nasıl yani?" deyince, "Evladım kimselere söyleme, bugünlerde kalbim zorluyor. Ayten'e söylemiyorum. Panik yapmasın diye. Doktora gittim, o da bir sürü hap verdi. Onları kullanıyorum", dedi. "Hapı yuttuk" esprisinin kaynağı buydu. Hoca'nın bana yapılanlar karşısındaki derin üzüntüsü, sağlığını da olumsuz etkilemişti. "Sen nasılsın, bir şeye ihtiyacın var mı? İşe dönünceye kadar biraz maddi destekte bulunmak istiyorum", dedi. Ben de

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

“Maddi sıkıntım yok. Dışarıda çalışıp idare ediyorum. Ben de ailem de çocuklar da son derece iyi ve güle oynaya yaşıyoruz. Zorluklara göğüs geriyoruz elbette ama Allah dayanma gücü veriyor. Aile saadetimiz üst düzeyde. Biz iyiyiz, siz de iyi olun istiyoruz. Lütfen üzülmeyin ve asla kendinizi suçlamayın” dedim. “Anlamıyorum evladım, bu ocuk eskiden çok iyiydi. Nasıl bu hale geldi anlamıyorum, aklını kaçırmış bu...” benzeri bir şeyler söyledi. Ben de “Hocam, hayat imtihan. Hepimiz sınanıyoruz. Kimimiz bu sınavı vereceğiz, kimimiz sınıfta kalacağız. İşin tabiatı böyle. Sıkmayın canınızı bunlarla lütfen” dedim.

Hoca, “Evladım, siz ilk kavga ettiğinizde bu bana bir mektup yazmıştı. Ben de ona bir cevap vermiştim. İstanbul’a gelince bu mektupları sana vereceğim” dedi. Ben de “Gerek yok hocam, yırtıp atın” dedim. “Hayır evladım, gerek var. O mektuplar sana emanet” dedi. İlk önce intikal etmedim ama hemen akabinde anladım. Hoca aslında tarihe vesika bırakıyordu. “Tamam” dedim. İki gün Manisa’da Hoca ve arkadaşlarla birlikte zaman geçirdik ve Hoca’yı İstanbul’a uğurladık.

Hoca’nın Vefatı

Hoca’nın vefat ettiğı haftanın arşamba günü, idarenin işlemleri yürütmeyi durdurulmasına ve göreve iademe dair mahkeme kararı geldi. Davayı kazanmıştım. Tekrar göreve dönecektim. Hoca duyduğunda çok sevinecekti. Hemen Hoca’ya haber vermeyi düşündüm. Tam bu sırada Ramazan alık aradı. Mahkeme kararından haberi oldu. “Cumartesi günü sabah erkenden Hoca’yla evinde buluşacağız. Lütfen sen haber verme, müjdeyi ben vereyim. Hoca’nın sevincini görmek istiyorum”, dedi. Ben de “Tamam” dedim. Keşke demeseydim!

Cumartesi sabahı Ramazan alık, kapıda panik halindeki Ayten Teyze’nin ıglıklarıyla karşılandı. Eve girdiğinde, kanepede uyurken vefat eden Hoca’yla karşılaştı. Vücudu henüz soğumamıştı. O günü, ölünceye kadar unutmayacak olan alık, Ayten Teyze’mizin yaşadığı şoka bizzat şahit oldu. Haberi alır almaz, tüm sevenleri gibi derhâl İstanbul’a gittim. Aziz naaşının yıkanıp kefenlenmesinde başında bulunmak kısmet oldu. Toprağa vererek son vazifemizi yerine getirdik.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Mektupları Verememişti Ama!

Ne var ki; bir daha görüşme fırsatımız olmadığı için vereceğini söylediğı mektupları, bana verememişti. “Kısmet değılmiş” dedim. Hoca’nın vefatından sonra birkaç kez İstanbul’a gelmiştim. Her geldiğimde ilk ziyaretim Ayten Teyze’ye olurdu. Sanırım vefattan sonra üçüncü ziyaretimdi. Hoca vefat edeli, neredeyse bir yıl olacaktı.

Ayten Teyze’nin elini öptüm. Hal ve hatır faslı biter bitmez, Ayten Teyze, “Anlat bakalım Ali”, dedi. “Neyi anlatayım Ayten Teyze?” diye sordum. “Sen bilirsin ne anlatacağımı”, dedi. Ciddiyetinden etkilendim ve işi espiye vurdum. “Hayırdır Ayten Teyze, valla gestapo polisi gibi soruyorsun, işkence etmene gerek yok. Biraz ipucu ver, neyi anlatacağımı bilirim bülbul gibi öterim,” dedim.

Acı acı gülerek, “Hani Hoca’nla paylaştığınız, ikinizin çok iyi bildiğı ama benden sakladığınız şeyler var ya, onları anlat” dedi. Elindeki zarfı görünce hemen uyandım. “Mektuplar eline mi geçti, Ayten Teyze?” dedim. “Evet, hem elime geçti hem de okudum”, dedi. “Hoca, siz üzülmeseniz diye söylemedi”, dedim. “Evet, Nejat benden bütün önemli şeyleri, ben üzülmeyeyim diye saklardı”, dedi. Baktım kurtuluş kalmadı. Lisani münasiple olayları anlattım. Soru üstüne soru sordu. Bazı ayrıntıları anlatmak zorunda kaldım. Yıl 2002 olmuştu. O mektuptan çok ötelere geçmiştik. Mektuptaki hadisler çok masum kalmıştı. Hocamın öğrencisi, üst düzey makamlarda evrakta sahtecilik dâhil her türlü suçu işler seviyelere ulaşmıştı! Makamı yükseldikçe, suçları da büyümüştü.

Hoca’nın İSAM’da (İslam Araştırmaları Merkezi) çalışma odasında bulunan kişisel eşyaları, kitapları ve benzeri materyali getirmişlerdi. Sanıyorum Ahmet Kavas Bey getirmişti. Ahmet Bey, o yıllar İSAM’da araştırmacıydı. Afrika üzerinde ihtisaslaşmış, Osmanlı-Afrika ilişkileri üzerine de çalışmaları olan bir bilim adamıydı. Nejat Hoca’nın çalışkanlığıyla sevdiği ve takdir ettiğı insanlardan biriydi. Akademide Doçent olmuştu. Sanıyorum en son 2020 yılında Dakar Büyükelçiliğine atandı ve halen diplomat olarak görev yapıyor.

Hoca’nın Üsküdar’da bulunan İSAM’daki evraklarının arasından bir zarf çıkıyor. Zarfın üzerinde, “Ali Galip Baltaoğlu’na verilecek” diye yazıyor. Bu evrakları Ahmet Bey getiriyor. Ayten Teyze’nin eline geçince elbette içine bakıyor. Yanlış anlaşılmasın için ifade edeyim. Ayten Teyze, benimle ilgili bir evraka bakacak hukuku kendinde görürdü. Zira

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

gerek beni gerek eşimi evladı gibi severdi. Üzerimizde çok hakkı vardır. Muhtemelen zarfın içinden bir belge çıkacak, diye bakmış ama içinde çıkanlar onu şok etmişti. Zira bu mektuplardan birini yazanın üzerinde de çok hakkı vardı!

Hoca'nın Ahlakının Tanığı Bir Belge

Hoca'nın kendi yetiştirdiğı bir öğrencisinden aldığı ihbar mektubu ve verdiğı cevabı sunuyorum. Mektupta kendi ismini sansürlemedim. Onun ailesine dair isimleri de kodlayarak verdim. Amacım onun şahsiyetini rencide etmek değıl. Bu nedenle ona ve ailesine dair isimleri A harfi ile kodlayarak verdim. Bunlar artık tarihe mal oldu ve Hoca, bu iki mektubu bana, hakikatler bilisin diye bıraktı.

Öğrencisi, bakın “1 Ekim 1997 tarihli mektupta neler diyor hocasına:

“Sevgili Hocam. Uzun zamandır görüşmek kısmet olmadı. Yaz boyunca İstanbul'a gelmeyi ümit ettiğimden Y. Doç. Dr. A. Galip BALTAOĞLU ile ilgili olan hadiseyi size yüz yüze aktaramadım. Ancak dün akşam sizlerin bu olaydan haberiniz olduğunu öğrendim. Hatta bana, “Hoca seni haksız görüyormuş, aman kendisi ile konuş” dediler. Ben de hoca beni tanır, her şeye birden inanmaz” dedim. Bu zamana kadar konuyu telefon ya da mektupla size bildirmememin sebebi üzülmeyi istemediğimdendir.

Vuku bulan olay Disiplin Kuruluna aksetmiştir. Ben sizlerin bu konudaki tecrübelerinize güvenerek ifadeleri gönderiyorum. Takdir sizlerin. Yalnız Y. Doç. Dr. A. G. BALTAOĞLU'nun son derece fitneci olduğunu üzümlere belirtmek istiyorum. Sizin hakkınızda, “Hoca iyi öğrenci seçemez” diyen de kendisidir. Bunları müzevirlik olsun diye değıl, gerçeğı bilin diye yazıyorum. Bunları doğru söylediğıme dair Kur'an ve çocuğum A.....'ın üzerine yemin ederim.

Sayın Hocam, Y. Doç. Dr. A. G. BALTAOĞLU buraya geldiğı tarihten bana yaptığı çirkin davranışa kadar hep desteğimi görmüştür. Yanlış fikirlerle nezdinizde gözden düşmek istemiyorum. Çünkü siz benim sadece hocam değıl, aynı zamanda manevi babamsınız. Sizden çok şey öğrendik, hele tarihi konularda şüpheli olmak ve araştırmak sayenizde düştürümüz olmuştur. Hocam sizden bir tek ricam var, lütfen Eğitim

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Fakültesi Dekanı Prof. Dr. M. E.'e telefonla bu olayı sorunuz (0276 2277209) veya buraya gelerek durumu bizzat görünüz.

Umarım sizi üzmemişimdir. Zira bu beni yaralar. A.. ve torununuz A... ile birlikte size ve yengemize selamlarımızı iletir, ellerinden öperiz. (İmza A....)

Hoca'nın 10 Ekim 1997 tarihli ahlak manifestosu ve hayat dersi niteliğinde satır aralarında sayısız mesaj yüklü cevabı:

“Sevgili A.....’ım 1 Ekim 1997 tarihli mektubunu ve eklerini 8 Ekim Çarşamba günü akşam üzeri apartmanın kapısında, bir kitap paketi ile birlikte buldum. Allah’tan daha önce Ayten’in eline geçmemiş, yoksa okurdu. Ben bu tür işlerden evde hiç bahsetmem. Vaktiyle A..... beni arşivde odasından kovmuştu, K..... Bey ile olanları kendin bilirsin. Bunlardan Ayten’in hiç haberi olmadı. Zamanla aramız her ikisi ile de düzeldi. Ayten de gördüğünde hürmet görüyor, eskileri de bilmiyor. Yoksa, kadınlar kindardır, tutumları benimki gibi olmazdı.

Ali hakkında yazdıklarından bazılarına katılmam mümkün değıl, hakkındaki “fitneci” hükmün yersizdir, tek kelime ile. Seni dolduruşa getirmişler, anlaşılan. Sen çabuk tesir altında kalıyorsun. Benim hakkımda, “o adam seçmesini bilmez” dediğini yazıyorsun. Buna neden kızayım, öyle bir şey söylemez de. Söylese de haklı bulurum. Çünkü iyi seçebildiklerim de var, seçemediklerim de. Yani kısmen doğrudur. Bunlar ufak şeyler, üstünde durmam.

Ben Ali ile sekiz sene Konya’da beraber oldum, bir yıl birlikte oturduk, ailesini de tanıyorum. Onun için ne onun hakkındaki ithamlara katılırım, ne de senin hakkındaki sevgim, şefkatim azalır. İkinizi de tanıyor, seviyorum, kurşun işlemez bu hususta.

Aranızdaki olay da tecrübesizlikten doğmuş. Öğrencilerin sınavı 14. 6’ya kaydırılmış, 18. 6 yerine. İki kişi katılmamış, sen öyle yazmışsın, biri ikmale kalmış, biri de kayıt silmiş, yani bütün sınıfın –ikisi hariç-rızası varmış. Bunu tatlı bir şekilde hatırlatmak mümkündü. Cumartesi yapılan imtihanın ücretini hafta içi ücreti olarak ödemişseniz, mesele zaten yoktur. Eğer çift ücret ödenmişse, o zaman hatalıdır. Onun tahkikatını yapın, ita amiri de sorumlu olsun. Bunlara hiç temas etmemişsin. Anlaşılan bir eksik inceleme var.

Aranızda bağış çağırış olduğuna göre K. Bey’in de dışarıya çıkartılması doğrudur. Neden dinlesin ki?

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Sevgili A....'ım, bir ay önce hakkında müspet rapor verdiğin birisi hakkında ağır ithamlarda bulunuyorsun. Sana şimdi madem bu adam fitneci, ilmi yetersizdi diyorsun, o zaman aklın nerede idi demezler mi? İnandırıcı olmuyor.

Aranızdaki olay üzücüdür olmamasını temenni ederdim. Ben yine de bu işe kendim karışmam. İşitmemiş gibi davranırım.

Ali Galip'i sen de bir hayli tanıdın. Çok çalışkan, teşebbüs kabiliyeti olan, dürüst bir gençtir. Öğrencilere karşı tutum ve şefkati mükemmeldir. Konya'daki tutumu Uşak'ta değişmedi, ya... Dekan Bey de beğenmiş ki, kendisini bir müddet sonra Dekan Yardımcısı seçmiş. Elbette sen de buna muvafakat etmişsindir. Çünkü birisini bir idari göreve seçerken, onun mafevkinin fikrini ve onayını alırsın. Boğaziçi'nde iken Enstitü'ye Rektör M'nin alınmasını istemişti. Bulunduğu bölümün başkanı Şerif Mardin'di. Ben ona sordum, “Daha buraya yeni geldi, bir süre geçsin, görelim, bakalım” deyince, Müdür Yardımcısı yapmadım, Rektör'e rağmen. Beni yolcu ettikten sonra istediğini yaptı. M'nin de ne mal olduğunu da herkes gördü. İlim değil, TV'lerden birisinde şovmenlik yapıyor.

Bir şey daha soracağım. Bu sene 3. sınıfınız açılmış olacak. Sen ve Ali'den başka ders vermeye yetkili kiminiz var? Benim çalışkan kızıma A'e İslam Tarihi ve Selçuklu Tarihi dersleri verdiriyormuşsun, gönderdiğin kağıtlarda var. Bu kıza yazık değil mi? Kendisi çok çalışkan, fakat daha yeni mezun, üstelik Balıkesir'de bu dersleri okutacak doğru dürüst kimse yoktu. İstanbul'da Erdoğan Merçil Selçuklu Tarihi, Ağırakça (Prof. Mardin'li Arapça da bilir) İslam Tarihi okutuyor. Balıkesir'de de bu dersleri okutanlar öğretim görevlileri idi. Bir diğer deyimle kendi öğrencilikleri zamanında tuttıkları notları (onlar da kısmen yanlışlarla doludur) okutmuşlardır. Şimdi A'de bunları mı okutuyor. Kendisi nasıl hazırlanacak?

Yüksek lisans yaptığı için doktora da yapmayı isteyecektir. Yabancı dile ayıracak zaman bulunca, derslerine çalışma vakti bulamayacak veya tersi demektir. İnkılap tarihi okutmak daha kolay.

Ali Galip çok okuyan dürüst bir gençtir, dürüsttür. Hakikatlidir. O da yeni bir kısım dersler okutmak için çok çalışmak zorundadır, bir yandan da yabancı dilini geliştirmesi lazım. Onun için ilmi bir çalışma yapmaya zaman bulmakta güçlük çekiyordur. Birkaç yayımlanmış makalesi de var.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Eğer elindeki valilere ait belgeleri birer birer değerlendirip yayımlarsa, bir sürü orijinal yayın olur. Hepsı zaman işi.

Biliyorsun doktora tezinin hocası erken vefat etti. Süleyman Arslan Bey ölmeseydi, bu kitabı İçişleri Bakanlığı tarafından yayımlanırdı. Ben onu başka bir şekilde yayımlatmaya gayret edeceğim, zaman işi.

Ben Ali'yi iki iyi insan birbirine yardımcı olsun, diye sana yolladım. Eksik olma, sen de onu aldın. Ankara'da kursa da yolladın, biliyorum. Sağ ol. Fakat Uşak'a geldiğim bir zamanda veya başka bir yerde bazı dedikodulardan sıkılmıştın. Ali'den memnun değil görünüyordun. Şu benim ücret işi Yapı Kredi'ye yatmıştı, gel git oldu. Sen düzelttin. O zaman telefonla konuşurken de, "Bunlar danışmadan iş yapıyorlar" diye serzenişte bulunmuşsun. Bundan da hakkında pek iyi kanaatler beslemediğini anlamıştım. Ben ücret için ders vermiyorum. Sana yardımın en büyük mükafatı senin sevgindir. Evladımsın, ben sana elbette yardım edeceğim.

Üzülme, Ali oradan bir başka yere de gider. Şimdi üniversite dolu, elbet bir yer bulur, kendisine. Yalnız sen de oraya derslerini okutacak adamlar bul, bunlar öğretim görevlisi cinsinden olmasın. Pek kolay bir iş değil.

Bir üniversitede iki öğretim elemanı arasında çekişme olunca elbette kıdemi ve rütbesi küçük olan başka bir yere gider veya gitmeye zorlanır. Ben iki kere gittim. Zararım da olmadı. Çekişme ile güvensizlik ile ilim olmaz.

Sana uzunca yazdım, seni çok seviyorum. Başarını istiyorum, amma Ali'yi de senin kadar seviyorum, tanıyorum. Benim Ali hakkında başka birisine fikir sormama lüzum yoktur, ne dekana, ne de bir başkasına. Eğer birisini tanıyamamışsam, bu yaştan sonra kusuru kabullenir, Allah'a dua ederim, akıl fikir versin, diye.

Böyle incir çekirdeğini doldurmayacak ihtilaflardan bir şey çıkmaz.

Gözlerinden sevgi ile, hasretle öperim. Kulaklarını tıka, kimsenin birbiri hakkında söylediklerine inanma. Sana yol göstermeye kalkan herkese de inanma. Ben bunlardan birisini dün Ankara'daki toplantıda yaşadım. Arşiv Genel Müdürlüğü'nün toplantısında.

Tekrar gözlerinden öperim. Hoşça kalın. Kızımın ve torunumun da gözlerinden öperim. (İmza Nejat Göyünç)"

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Mektupları Okuduğumda Neler Hissettim?

Hocamın öğrencisinin ihbar mektubunu okuduğumda hiç şaşırmadım. Zira yıl 2002 idi. 1997 Haziran'ından o güne kadar ben neler öğrenmiştim neler! Bu sonradan görme arkadaşımız da payesi ve makamları büyüdükçe küçülmüştü. Zira kendini Tanrı zannediyordu. Yıllarca yanında talim ettiği hocasından ilk öğrenmesi gerekeni, hocanın ahlakını, tevazusunu öğrenmemişti. Hoca vefat etmeden önce bu sebeple kahrolmuştu. Bu mektubu teslim etmesinin bir sebebi de belki buydu.

Mektupta benim fitneci olduğumu söylemişti. Dahası hocanın iyi öğrenci seçemediğini söylediğime dair fitne mahsulü bir haber göndermişti. Bu konuda kendisine kapak olacak bir cevap almıştı. Böyle bir şey olamazdı! Ancak Kur'an ve çocuğı üzerine yemin etmişti. Yeminin ne olduğunu bilen için büyük bir riskti. Kur'an'ı da geçtim. Çocuğunu nasıl ortaya koyabilmişti? Hoca onun bu iddiasını bana 2001 yılında Manisa'da son görüşmemizde söylemişti. O zaman mektubu görmediğim için Kur'an ve çocuğı üzerine yemin ettiğini bilmiyordum. "Mümkün değil hocam" demiştim. Manisa'da bir gece kalmıştık. Geceleyin hafızamı zorladım böyle bir şey söylemiş olabilir miyim diye. Gece düşünürken Rabbim hatırlattı. Yoktan uydurulmuş değildi ama yalandı.

Olay şuydu: İyi günlerimizde onun arabasıyla Balıkesir Üniversitesinde bir jüriye gitmiştik. Orada çalışırken Nejat Hoca onun yanına, daha önce Osmanlı Arşivlerinde çalışmış, Konya Selçuk'tan mezun çalışkan bir öğrencimizi araştırma görevlisi olarak göndermişti. Bu arkadaş şu anda Muğla'da profesördür.

Hocamın öğrencisi, o günlerde bu arkadaşla da amansız bir kavgaya tutuşmuştu. Yolda dönerken arabanın içinde bu konuları açtı. Başladı, "Bana şunu yaptı bunu yaptı" diye uzun uzun anlattı. Her seferinde lafı, bu kişiyi Nejat Hoca'nın yolladığına getiriyordu. Ben de kendisine, "Ya hocam, yanlış yapan kendisine yapar. Nejat Hoca nereden bilsin? Hoca garip ve sahipsiz gördüğü tüm akademisyenlere ayırt etmeden yardım eder. Sınavlarda iyi kâğıt veren herkese sahip çıkar. O arkadaş da Konya'da girdiğı bir araştırma görevlisi sınavında iyi kâğıt vermişti. Hoca o sınavda bir başkasını almış ancak onun da kâğıdı hoşuna gitmişti. Hoca, 'Evladım istikbal vaat eden bir gençsin, seni buraya almadım ama uygun bir yere muhakkak istihdam edeceğim' demişti ve Balıkesir'e almıştı. Zira Hoca, içindeki hak ve adalet duygusuyla kimsenin hakkını yemezdi. Tarihçi olarak vesika okuyabilen, tespit ettiği ve istikbal gördüğü her

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

öğrenci onun için çok önemliydi. Dolayısıyla her zaman iyi adam seçmez, seçemez. Bunlardan bazıları elbette yanlış yapabilirler. İnsanoğlu kavun değil ki, koklanarak anlaşılın. Kimisi iyi olacaktır kimisi kötü” gibi onu teselli edecek sözler söylemiştim. İşte bu bağlam, “Ali Galip sizin için iyi adam seçemez dedi”ye dönüşmüş, Hoca’yı etkilemek için de Kur’an ve ufacak çocuk üzerine yemin edilmişti!

Çok acı bir hatıra, Hocamın hayatının son demlerinde onu kahreden bir hatıra olarak hatırlanan bu olayları tarihe bu vesileyle emanet ediyorum.

Hocamın Öğrencisinin Tek Emeli

Bir dakika bile devlet memurluğunda kalmaması gereken bu kişi dekanlıklar, rektör yardımcılıkları hatta rektörlük yaptı. Uşak Üniversitesinin ilk rektörü oldu. İşlediği hiçbir suç, görevde yükselmesini engelleyemedi. 28 Şubatçılar da sonradan gelenler de bu insanı tuttu. Zira son derece kullanışlıydı. Hocamın öğrencisinin ve onun hizmet ettiği egemenlerin üzerindeki baskısı, 1997-2011 yılları arasında kesintisiz olarak 13-14 yıl sürdü. Tek emeli, beni akademiden attırmaktı. Başaramadı. Evrakta sahtecilik dahil her türlü suçu defaatle işleyerek Uşak Üniversitesi Rektörlüğüne erişmeyi başardı. Bu ülkenin hukukçuları bu süreçleri değerlendirecek, daha çağdaş bir devlet ve ülkenin temellerini atacaklardır inşallah.

2010 Yılında Soruşturma Geçirdi

1997-2010 yılı arasında sayısız şikayetlerime YÖK duyarsız kaldı. Ancak 2010 yılında Hocamın öğrencisi, rektörlük görevindeyken soruşturma geçirdi. Soruşturma raporunda: Ali Galip Baltaoğlu'nun sicil raporlarını, objektif kriterlere göre düzenlemediği, husumetle sicil bozduğu ve bu suretle görevi kötüye kullandığı;

ÖSYM İl Sınav Merkezi Yöneticisi ve Açıköğretim Fakültesi İl Koordinatörü olarak ayrımcı uygulamalarla gerek üniversite sınavlarında gerek açık öğretim sınavlarında Yrd. Doç. Dr. Ali Galip Baltaoğlu'na görev vermediği;

Ali Galip Baltaoğlu'nun aleyhine amansız bir mobbing süreci uyguladığı ve tecrit etmeye çalıştığı, adı geçenle ilişki kuranları

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

sürdürdüğü veya sindirdiği gibi suçları sabit görüldü. Evrakta sahtecilik ve benzeri birçok suçtan, zaman aşımına uğraması nedeniyle işlem yapılamadı.

Yükseköğretim Kurumları Yönetici Öğretim Elemanı ve Memurları Disiplin Yönetmeliğinin 9/i maddesi uyarınca (Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak) iddiasıyla, "1 Yıl Süre ile Kademe İlerlemesinin Durdurulması Cezası" ile cezalandırılması teklif edildi. Bu cezayı dahi almadı. Yüksek Disiplin Kurulu, 29.04.2010 tarihli toplantısında, söz konusu fiillerin Disiplin Yönetmeliğinin 5. maddesinin (e) bendine yani "Taşıdığı sıfatın gerektirdiği vakara yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak" fiiline sokarak uyarı cezası verdi.

Neden? Zira bir Uşak milletvekilinin kızını, yasalara aykırı bir şekilde öğretim görevlisi olarak istihdam etmişti. Öyle ki yanında çalıştırdığı bir sahtekâr memur vasıtasıyla YÖK sistemine girilmesini sağlamışlar ve Eşme MYO'nda ilan edilen kadroyu, başvuru süresinin bitmesine iki gün kala, milletvekilinin kızına uygun hâle getirmişlerdi. Kimsenin ruhu duymasa da bu sahtekârlık, Uşak yerel basınında çıkmıştı. İşte kızını haram yollarla üniversiteye hoca diye istihdam ettiren bu N isimli milletvekili, YÖK'te yatıp kalkıyor, rektörünü kurtarmak için elinden gelenin en iyisini, yapıyordu! Bu sebeple uyarı cezası çıkmıştı! Hiçbir çağdaş ülkede sübut bulan bu tür suçlar itibarıyla kişinin devlet memuriyetinde hele hele öğretim üyesi mesleğinde kalması mümkün değildir. Uyarı da vermeseler iyiydi!

Nejat Hoca'nın Öğrencileri Hocalarından Ne öğrendiler?

Yukarıdaki hatıralar, Hoca'nın iki öğrencisinin kavgası ve bu kavga sırasında Nejat Hoca'nın aldığı tavra dair belgeleri içermektedir.

Kanaatim odur ki ahlak ve ilke sahibi olmak, her hâl ve şartta doğru tarafta yer almak, hak için gerektiğinde bedel ödemek, üniversite çağlarındaki güzel örneklerin gayret ve modelliği ile olmuyor. Bu örnekler elbette birçok insanı, olumlu yönde etkiliyor ve talep edenleri geliştiriyor. Ancak ahlak ve maneviyatın sağlamlığı, aile terbiyesinden ve ruhsal denge bütünlüğünden geçiyor. Yoksa bu hayatta herkes kendine yakışanı yapıyor.

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

Hoca vefat edeli yirmi bir yıl oldu. Bu 21 yıl içinde hocayla bir şekilde yolu kesişen, bazı makam ve mevkilere erişmiş insanların, hocanın üstün şahsiyeti ve ahlakı üzerinden kendilerine pay çıkararak, onun aziz hatırasını istismar ettiklerini görüyor ve çok üzüliyorum. Şayet hocanın yüksek ahlakı onlarda farkındalık oluştursaydı, bugün bazı yanlışları yapmazlardı diye düşünüyorum.

Hoca'nın Hayatı ve Bibliyografyası

İki ayrı makalede, Hoca'nın eserlerini derlemek ve hayatını kaleme almak bana nasip olmuştu. (Örnek Bir Hoca Örnek Bir Şahsiyet: Prof. Dr. H. Nejat Göyünç, (Hayatı ve Bibliyografyası), *Ata Dergisi*, Sayı: VII, Konya 1997, s. 1-42). Kurum başkanlığı da yapmış, politik hayata atılmış, milletvekilliği yapmış, sözde çok ünlü bir tarihçi, makalemin ayrı basımını dolaylı yoldan bizzat benden edindi. Bu makalemden bol bol intihal yaptı. 2001'de *Belleten*'de yayımladığı makalesinde bana atıf yapmadığını yıllar sonra fark ettim. Zira makale başlığında Nejat Göyünç'ün hayatı bibliyografyası gibi ayırt edici ibareler koymamıştı. Benim hazırladığım bibliyografyanın sıra düzeni değiştirilmiş, vefatına kadar yaptığı beş-altı makale ile iki de eser eklenmişti. Halbuki o eserlerden biri hocanın on yıllar önce ders notu mahiyetinde yazdığı bir küçük kitapçıktı ve hoca vefat ettikten sonra eserleri arasına koymamamı benden özellikle istemişti. “Bu kitapçık bir eser değil, kıymeti harbiyesi yok evladım”, demişti. Şayet sormuş olsaydılar bu kitapçığın eserleri arasına alınmamasını vasiyet ettiğini söyledim.

Daha sonra 2003 yılında bir başka akademisyen, sanki ilk defa yapılmış bir çalışma gibi hocamızın bibliyografyasını hem de hocanın evladı olan *Osmanlı Araştırmaları Dergisi*nde bana atıf yapmadan yayımladı. Hoca'nın bibliyografyasını yazdığını iddia edenlerin makalelerinde ismimizin geçmemesi, ülkemizde bilime ve emeğe saygısızlığın göstergesi olsa gerektir. Bu kişiler, maalesef hocayla yolu kesişmiş, ondan feyz aldığını yeri geldiğinde ifade eden kimselerdir.

Bilimde intihal ve emek hırsızlığı sayılan bu filleri işleyenlerin, Hoca'dan feyz aldığını mı, yoksa faydalandığını mı düşünmeliyiz? Prof. Dr. Nejat Göyünç'ü yakından tanıyanlar, onun hiçbir şekilde intihal ve emek hırsızlığı anlamına gelen bir işine rastlamamışlardır. Böyle bir şeyi düşünmek dahi akla ziyandır. O, bizlere referans verirken nelere dikkat

Baltaoğlu, A. G. (2022). Hocamız Nejat Göyünç ve onun erdemli hayatının son tanığı bir mektup. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (9), 91-133.

etmemiz gerektiğini en ince ayrıntısına kadar öğreten kişidir. İntihalcileri şiddetle ve nefretle kınayan ve ayıplayan insandır. Bu sebeple makalelerinde Nejat Hoca'yı konu edip, kendilerinden önce yapılmış çalışmalara atıfta bulunmamayı kendine yakıştıranların Nejat Hoca'nın gerçekte öğrencisi olma ihtimali olmadığını düşünüyorum. Doğrusu bu kişilerin bilimin, bilimsel etiğın, insanlığın, tevazuunun sembolü olan rahmetli hocam Prof. Dr. Hasan Nejat Göyünç'e de büyük saygısızlık yaptığını düşünüyorum. Sağ olsaydı hem üzülr, hem kınar, hem de ayıplardı.

Ne mutlu Nejat Hoca'nın öğrencisi olup ona layık olanlara...

